

ISKRA

pomlad idej

Torej so vetrovi sprememb prepihali tudi naše Iskrine mladince. Letošnje poreške smernice namreč nakazujejo, da Iskrina mladina prerašča iz klasične skojevske organizacije v drugačno, interesno usmerjeno in kvalitetnejšo grupacijo. Vse kaže, da bo staro hierarhično strukturo, ki se je ukvarjala z načelnimi in formalnimi stvarmi in se je izkazala kot neučinkovita, zamenjala interesna organizacija, ki jo ideje in akcije posameznikov, oz. grup združujejo v skupine, v kar naj bi prerasla tudi Koordinacija Iskrine mladine.

V današnjih tokovih, ko vse bolj plavamo v podjetniške vode, mladina naj ne bi več igrala vloge političnega činitelja. Njena vloga družbenopolitične organizacije bi morala v podjetjih počasi slabeti, moč ustvarjalnih idej, pametnih pobud, ostrih zahtev in nenazadnje uresničenih konkretnih akcij bi morala prihajati na dan v sindikalni organizaciji, kot neodvisni in resnično delavski organizaciji.

Torej bo ena izmed glavnih nalog Iskrinih mladincev v direktnem vključevanju v preno našega sindikata v podjetjih, kjer bodo, kot vse kaže, začela veljati drugačna pravila igre z vzpostavljanjem novih odnosov med delavci in poslovodnimi strukturami. In prav v tem mladi vidijo priložnost, da si izborijo mesto, kakršno jim gre, ne le kot družbenopolitična organizacija, temveč kot pomemben subjekt pri življenju podjetij, kar pa je nedvomno povezano tudi z vsestranskim sistemom razvoja mladih.

Seveda vse to ne pomeni enkratnega rušenja starega, pač pa zavedanje mladih, da bo ta transformacija dolg in zahteven proces, v katerem se bo njihova organizacija prelevila iz organizacije zase v novo modernejšo in na zunaj odprto organizacijo.

Vesna Žunič

Uveljavljanje Zakona o podjetjih v Iskri

Pred nekaj dnevi so se Iskrini sekretarji in pravniki udeležili dvodnevnega izobraževalnega programa Uveljavljanje zakona o podjetjih v Iskri. V Ribnem ga je pripravil Iskrin izobraževalni center s sodelovanjem področja za družbeno pravne zadeve SOZD Iskra. Poudarek seminarja je bil na bodoči poslovni organiziranosti Iskre.

Udeleženci seminarja so se dokaj natančno in poglobljeno seznanili z glavnimi značilnostmi zakona o podjetjih, ustanovitvi, organizaciji pa s samoupravljanjem in poslovanjem družbenega podjetja, dokaj podrobno so obravnavali statusne pravne značilnosti in statut podjetja, kjer so govorili o dejavnosti, sedežu in firmi podjetja pa o pravicah, obveznostih in odgovornostih podjetja, njegovem zastopanju in predstavljanju ter o vsebini statuta družbenega, združenega in sestavljenega podjetja. Beseda je tekla tudi o združevanju družbenih podjetij, kjer so obdelali vse tri obli-

ke integracij podjetij, združeno postavljeno in skupno in se seznanili s skupno finančno organizacijo, javnim podjetjem in drugimi oblikami združevanja.

Pri obravnavi mešanega podjetja so se dotaknili njegove ustavitve, oblik in organov upravljanja v tem podjetju, pri preoblikovanju OZD v družbeno podjetje pa so se poglobili v posamezne faze in oblike reorganizacije. Obdelali so tudi sanacijo in prenehanje podjetja in zunanje trgovinsko poslovanje, dlje pa so se ob zaključku seminarja zadržali na poslovni organiziranosti Iskre, kjer so govorili o temeljnih

usmeritvah poslovne organiziranosti, o bodočih podjetjih v Iskri pa o povezovanju v sestavljeno podjetje in o njegovih funkcijah.

Posamezne teme so predstavljali, poleg Iskrinih predavateljev svetovalca SOZD Iskra Jožeta Goloba, direktorja kadrovskega področja v Kibernetiki Naceta Pavlina, člana PO SOZD Iskra Jožeta Godca in strokovnega sodelavca v Iskri Commerce Franca Testena, tudi zunanja sodelavca profesor na ljubljanski Pravni fakulteti Lojze Ude in profesor na mariborski VEKŠ Sime Ivanjko.

V živahnih razpravah so udeleženci srečanja načeli mnoga vprašanja. Prva so se nanašala na sam zakon o podjetjih, kjer so se ustavljali na lastninskih razmerjih, oblikah integracije predvsem so jih zanimale razlike med sestavljenim in združenim podjetjem pa na ustanavljanje podjetij itd. Druga pa so se dotaknila problemov okrog sprejemanja statuta, njegove vsebine pa na solidarnostne odgovornosti, skupnih dejavnosti v Iskri, veliko vprašanj pa je bilo posvečenih prav poslovni organiziranosti Iskre, njenim temeljnim usmeritvam in vsebini, kjer bo potrebno nekatere stvari še temeljiteje doreči. O sami problematiki bomo v našem glasilu še pisali, še posebno zaradi napovedanih poznejših sprememb samega zakona o podjetjih, ki se bodo nanašale tudi na opredeljevanje integracij, kar bo nedvomno zadevalo tudi Iskro.

VŽ

Razmišljanja ob zakonu o podjetjih

Dovoljeno je vse, kar ni prepovedano

V naše gospodarstvo, »spet« uvažamo podjetništvo. Trg kapitala in delovne sile, samostojnost gospodarskih subjektov, načelo konkurenčnosti in deregulacije pa otegnitev gospodarstva od vplivov države so le nametani pojmi, ki jih skozi teorijo doobra vsi razumemo. Toda, ali je kriva naglica izdelave in sprejema zakona o podjetjih, da vse bolj prihaja do nekaterih netočnosti in nejasnosti samega zakona. Lahko pa rečemo eno: morda nas sporni 196. člen Zakona o podjetjih le navaja na pomisleke, da se še vedno nismo (ali ne moremo) odpovedati staremu. Saj končna verzija ni več tisto, kar bi, po zamislih strokovnjakov, morala biti. V nekaterih stvareh (za ene ključnih) je zakon namreč odstopil od osnovnega koncepta tržnega sistema gospodarstva in reformskih opredelitev, predvsem zaradi veljavnosti Zakona o združenem delu. To pa je nedvomno nasprotno tržnemu sistemu gospodarjenja, kjer se vse spremembe in težave pri delu podjetij regulirajo izključno s ekonomskimi merami, ne pa z različnimi intervencijami, ki so ostanek dogovorne ekonomije.

Kako naj si razlagamo, da je bil sredi sedemdesetih let zakon o združenem delu sprejet z velikim pompom in »sodelovanjem vseh subjektivnih sil«, le dobro desetletje po tem pa novi zakon prihaja med nas skorajda neopaženo. Ali je krivo vse večje nezaupanje v institucije sistema in naše nezadovoljstvo z vsem, ali pa naš strah pred nečim, povsem novim, skorajda revolucionarnim. Seveda ne moremo naenkrat spremeniti mišljenja, toda res pa je, da smo, glede na stare izkušnje, pripravljani, da nam posamezni zakoni predpisujejo vse. Zakon o podjetjih pa nas prepušča drugačnim razmeram: trgu, tveganju in naši podjetniški logiki. Filozofija organiziranja gospodarstva se z zakonom skorajda v celoti menja, njegov sprejem pa pomeni priložnost za drugačen način dela in poslovanja. Toda, kje smo sedaj?

Nekje vmès, v kompromisu med zddejevsko logiko in že skorajda »modnim« pojmom podjetništva, ko prvi še previdno čakajo, drugi pa se že samozavestno spopadajo z novo prakso, ki je drugačna od stare, dogovorne ekonomije. Tretji pa so, še pred sprejemom zakona ali tik po njem, (zaradi predvidenih »zamrznitev« temeljnih organizacij), z

vso naglico zdrveli v reorganizacijo v podjetja in lahko mirno trdimo, da se je spet del tistih produktivnih sil, ki bi morale skrbeti za razvoj podjetja, preusmeril v reševanje statusnih zadev.

Vse kaže, da so spremembe dosti bolj radikalne, kot pa smo v začetku mislili, predvsem pri vprašanju lastninskih razmerij, ki pa se jim je novi zakon elegantno izognil. Načelno je definiral štiri oblike lastnine, med njimi tudi družbeno, ki ostaja tisto, kar je bila. V preteklosti se je izkazala za neučinkovito, v današnjih razmerah pa je vse bolj skregana s podjetniško logiko. Lastninske odnose naj bi razrešil poseben zakon, ki pa je še daleč od realizacije. Torej nam na tem področju ostaja le eno — pragmatizem, ki ne nazadnje morda tudi ni slaba rešitev, saj se lahko zgodi, da bomo krepko odstopili od starih (družbenolastninskih) razmerij.

Morda nas kot Iskraše zadevajo tudi različne oblike integracije podjetij. Še pred sprejemom zakona so predvidevali dve osnovni obliki velikih poslovnih sistemov, starega, ki smo ga imeli do sedaj — sestavljenega — in drugega, povsem novega — združenega, ki bi predstavljalo koncept moderne organizacije velikih sistemov v tržnem gospodarstvu, ki danes dominira v razvitih državah. Ta koncept je bil v skupščinski proceduri povsem zamenjan in prvotna ideja je bila povsem razvednotena. Saj po zakonu o podjetjih obstajajo med sestavljenim in združenim podjetjem le formalne razlike, vsebinske pa že težje določimo. To se pravi, da tudi te že iščemo ekonomske prednosti integracije, ne nazadnje pa tudi ni vzpostavljena nujna konkurenca naših velikih podjetij na domačem in tujem trgu. Ali je prehudo, če rečemo, da se v tej državi v zadnji iazi vse spolitizira?!

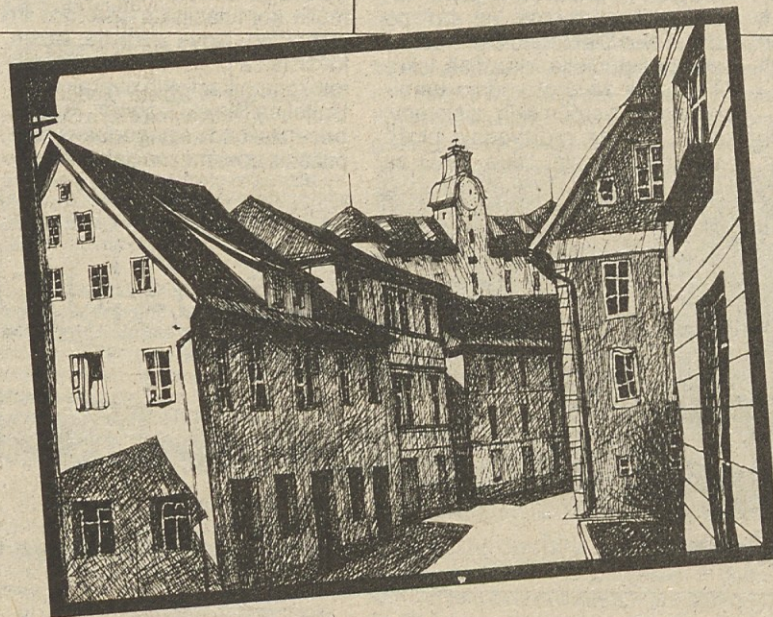
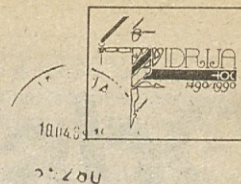
Tržišče, konkurenca, nujna »vrnitev« k izhodiščem podjetništva, predvsem pa dolgotrajne spremembe mentalitete jugoslovanskega gospodarstvenika predstavljajo zahteven in kompleksen sistem, ki ga bomo morali, po začetnih zaletih naskakovanjih, osvajati nekoliko dlje. Za to smo se odločili, to od nas zahtevajo nastale razmere. Za zdaj pa se lahko nekoliko plaho, s kančkom pesimizma in določeno mero samokritike vprašujemo: kaj pa, če se nam bo v praksi zataknilo?!

Vesna Žunič

Posiljamo vam pozdrave iz Idrije.

*Radi bi vam povedali, da boste lahko
v prihodnjih številkah glasila
spoznavali naš kraj in Ljubljeno v njem,
nekaj stoletij staro tradicijo in vsepobno
Ljubljeno o našem delu. Zvedeli boste
tudi za želje in načrte o pripravah
na naš skupni dan v letu - Dan Iskre!*

Iskra
Rotomatika

Iskra Telekom

Digitalna centrala SI 2000 bo stala tudi v Kočevju

V kočevski občini bodo bistveno povečali obseg in kakovost telefoniranja. Že nekaj časa dograjujejo telefonsko omrežje, zdaj pa so se odločili za prvi korak v digitalizacijo. Omogočila ga bo vozliščna centrala SI 2000 iz Iskrine proizvodnje. Pogodbo sta podpisala Stefanija Žagmeister, glavna direktorica DO PTT Ljubljana in Andrej Polenec, direktor podjetja Javni telefonski sistemi.

digitalne centrale SI 2000 z zmogljivostjo 5000 priključkov, ki bo stala dobrih 10 milijard din. Vrednost celotnega projekta — s prenosnimi sistemi in omrežjem — pa je 28 milijard din. Glede na naglo rast cen oziroma inflacije se torej ne kaže obotavljati: čimprejšnja uresničitev zamisli bo najcenejša.

Sicer pa potekajo intenzivne aktiv-

nosti na celotnem območju občine. V Mozlju so z vključitvijo nove centrale pridobili 200 telefonskih priključkov. Na enak dogodek se pripravljajo v Strugah, kjer krajanji združujejo sredstva za izgradnjo omrežja, medtem ko centralo, prenosni sistem in prostore financira organizacija ptt.

Andrej Polenec: »Dandanes so take investicijske odločitve vsekakor

smele, vendar pa se z njimi izpričuje zavest, da je infrastrukturna izgradnja potrebna kljub težkim gospodarskim razmeram. Generacija digitalnih central SI 2000 je sposobna zagotoviti modernizacijo telefonskega omrežja. Zrasla je na lastnem znanju in razvoju, ima vse potrebne funkcije in je naravnana v bodočnost. Z njo pokriva mo okrog 40 odstotkov jugoslovanskih potreb, uveljavlja pa se tudi v izvozu, tako na konvertibilnem kot klirinškem trgu. Pogodbene obveznosti bomo izpolnili kakovostno in pravočasno.«

Marjan Krivec, direktor TOZD PTT Kočevje, je dejal, da bo skupaj z občani in gospodarstvom najbolj vesel, ko bo objekt spuščen v promet. Predsednik skupščine občine **Alojz Eržen** pa je poudaril:

»S podpisom pogodbe je dano zagotovilo združevalcem sredstev, da bomo v prihodnjem letu le dobili prepotrebne priključke. Šibke telefonske zmogljivosti so namreč že ogrožale normalnost poslovanja s svetom. Z izgradnjo osrednje centrale in končnih, ki so že ali še bodo postavljene, bo v kočevski občini zadoščeno potrebam po telefoniranju. To je v skladu z našim programom revitalizacije infrastrukture, dograditi pa bo potrebno še ceste, vodovod in drugo.«
Kazimir Mohar, foto Dean Duboković

Pogodbo o postavitvi digitalne centrale SI 2000 v Kočevju sta podpisala Stefanija Žagmeister, glavna direktorica DO PTT Ljubljana in Andrej Polenec, direktor podjetja Javni telefonski sistemi.

Odslej združeno podjetje Telekom

Delavci Iskre Telematike so se odločili za podjetja, izvolili pa so tudi nove samoupravne organe. Med pomembnimi razlogi za spremembe je predvidena ustanovitev skupne organizacije z zahodnonemškim Siemensom.

Po referendumu je v tovarni na Laborah zavel optimizem, saj pričakujejo, da bo nova organiziranost učinkoviteje spodbujala odgovornost in osebno pobudo za razvoj posameznih programov, to pa naj bi prispevalo k uspešnosti na trgu in omogočilo tudi ustvarjanje novih delovnih mest.

Vsako podjetje bo postavilo svoj organizacijski okvir, vizijo,

strategijo in program, kar naj bi vse vodilo k vrhunskim operativnim dosežkom. V sprejetih dokumentih je navedeno, da se oblikujejo naslednja podjetja: Iskra JTS za proizvodnjo javnih telefonskih sistemov (ki bo po združitvi s Siemensom preraslo v mešano podjetje Iskra Tel), Iskra Terminali za proizvodnjo terminalov in naročniških sistemov, Iskra TIV za proizvodnjo plošč tiskanega vezja, Iskra MKD za

proizvodnjo mehanskih konstrukcij in delov, Iskra SSD za opravljanje skupnih infrastrukturnih dejavnosti in Iskra Inženiring za uredničevanje višjih oblik gospodarskega sodelovanja, prodajo malih komutacijskih sistemov in inženiring. Nova podjetja, razen tovarne za proizvodnjo posebnih telekomunikacijskih naprav Iskra Unitel na Blejski Dobravi, ki se je odcepila, bodo s pogodbami prepuščala posamezne naloge ome-

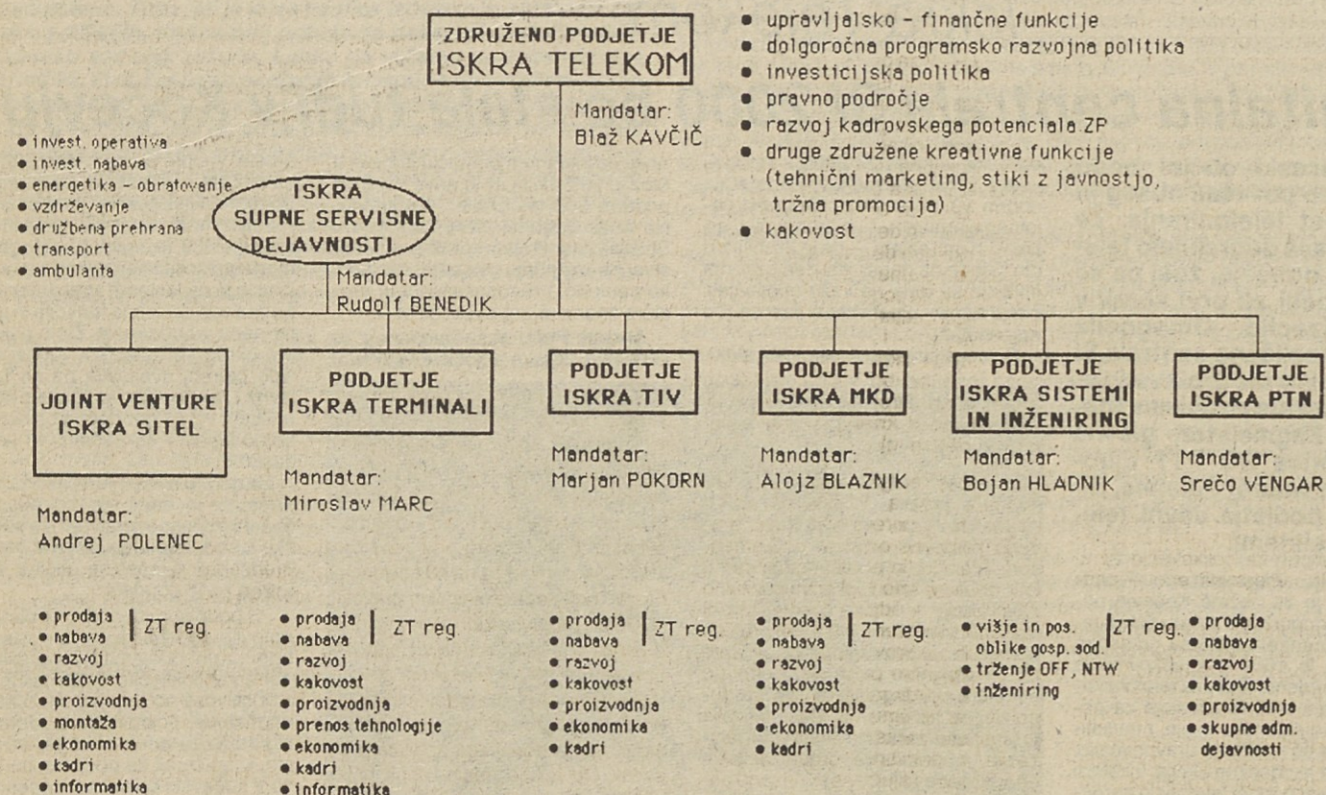
njeni skupni servisni službi in svojemu združenemu podjetju Iskra Telekom, ki bo zagotavljalo zlasti upravljalško povezanost podjetij in njihovo dolgoročneje konsistentno usmerjanje. Ime Telematika je opuščeno.

Začel se je torej proces daljšega prilaganja novostim, ki korenito posegajo v notranje odnose. Organizacijam so z delitvijo premoženja in kadrov skušali zagotoviti enakopraven start, ki pa ne bo lahek, saj morajo nadaljevati zahtevno poslovno in finančno sanacijo.

Kazimir Mohar

ORGANIZACIJSKA ŠHEMA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA TELEKOM

Iz gradiva za delavski svet

Podjetnost in podjetništvo

Spričo preoblikovanja podjetij v organizacije združenega dela (temeljne, delovne, sestavljene) se je med drugim v veliki meri porazgubil pomen besede podjetja, ki se navezuje na pojma »podjetnost« in »podjetništvo«.

Podjetnost ni zgolj (zanemarjena) psihološka lastnost, ampak predvsem ena izmed prvin poslovnega procesa, brez katere bi večina organizacij ne mogla delovati.

V zvezi s podjetništvom pa je potrebno poudariti široko pojmovanje inovacij, kot so (1) proizvodnja novih dobrin, (2) uvajanje novega načina proizvodnje in trženja, (3) ustvarjanje možnosti osvajanja novih tržišč, (4) osvajanje novih virov surovin ali polizdelkov in (5) ustvarjanje novih in opuščanje starih organizacij, kar velja tako za gospodarstvo kot za celotno nadgradnjo. Govorimo torej o inoviranju v vseh treh delih reprodukcijskega procesa — v temeljnem, upravljalnem in informacijskem. Tako inovatorji ne ustvarjajo samo novih izdelkov, temveč tudi nove produkcijske procese in vodstvene stile

Prehod na podjetja

Razlog za organizacijske spremembe v zadnjih letih je bil čedalje hitrejši tehnološki razvoj telekomunikacijskih industrij. Svojo poslovno in samoupravno organiziranost smo v Iskri Telematiki spreminjali le toliko, kolikor je dovoljevala pozitivna zakonodaja, ki je v glavnem omejevala pobude gospodarstva in mu vsiljevala kontraproduktivne razmere (predpisani papirni plaz, zapleteni odločitveni procesi, brezskopne razprave, težko pregledne matrice strukture, veliko hierarhičnih ravni in koordinacijskih teles itd.).

Zadnja reorganizacija (1. januarja 1988) je TOZD in DSSS preoblikovala v enovito DO z zaokroženimi programi in močno tržno naravnostjo. Ozke operativne funkcije, kot so trženje, raziskave in razvoj, proizvodnja in servis izdelka, so bile povečini postavljene po programih, medtem ko so se širše funkcije, kot so finance, kadri, informatika in kakovost, oblikovale kot skupne dejavnosti. Tako organizirana Iskra Telematika že predstavlja osnovo za oblikovanje tržno usmerjenih samostojnih enot — podjetij.

Zgolj zamenjava besed temeljna organizacija ali delovna organizacija z besedo podjetje v statutih OZD seveda ne bo nikogar pripeljala v podjetništvo. Namen Zakona o podjetjih je večja uspešnost gospodarstva. To pa terja drugačno miselnost in vedenje tudi vseh članov kolektiva. Čimprej je potrebno razviti nov odnos do

dela, inventivno organizacijsko kulturo, večjo disciplino, odgovornost, boljše izrabo delovnega časa itd.

Predlog ustanovitve podjetij

Cilj reorganizacije je usposobitev podjetij za uspešnost na trgu in tudi ustvarjanje novih delovnih mest. Vsako podjetje, ki bo izšlo iz sedanjih enovitih DO, bo postavilo organizacijski okvir, vizijo, strategijo in program, kar naj bi vse vodilo k vrhunskim operativnim dosežkom.

Oblikovalnih je že več dokumentov, ki obravnavajo bodočo poslovno in samoupravno organiziranost. Definirani so cilji, oz. nameni, da se doseže bistveno večja odgovornost za razvoj programov v razmerah izpeljave gospodarske reforme v naši državi. Navedeno je, da se oblikujejo naslednja podjetja:

- Združeno podjetje Iskra Telekom (zagotavljalo bo zlasti upravljalško povezanost podjetij in njihovo dolgoročneje konsistentno usmerjanje);
- Podjetje za proizvodnjo terminalov in naročniških sistemov Iskra Terminali;
- Podjetje za proizvodnjo plošč tiskanih vezij Iskra TIV (Tiskana vezja);
- Podjetje za proizvodnjo mehanskih konstrukcij Iskra MKD (Mehanske konstrukcije in deli);
- Podjetje za proizvodnjo posebnih telekomunikacijskih naprav Iskra PTN (Posebne telekomunikacijske naprave) Blejska Dobrava;
- Podjetje za opravljanje skupnih infrastrukturnih dejavnosti Iskra SSD (Servis skupnih dejavnosti);
- Iskra Telematika in Siemens (in DEG) skleneta pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja, družbe z omejenimi zavezo — Iskra Sitel;
- Podjetje Iskra Sistem in inženiring (opravljalo bo višje in posebno oblike gospodarskega sodelovanja, prodajo malih komutacijskih sistemov in inženiring).

Postopek reorganizacije Iskre Telematike poteka v izredno težkih razmerah. Vzporedno namreč gradimo poslovne odnose s Siemensom, finančno in poslovno saniramo DO, dobili pa smo tudi novo pozitivno zakonodajo, ki odpira dileme, zaradi različnih tolmačenj in še nesprejetih nekaterih zakonov in predpisov. Zato bo v nadaljnjem postopku potrebno nekatere predlagane rešitve še dopolniti, oz. spremeniti, zlasti to velja pri institutu začasne rešitve organizacije in delovanja organizacijskih enot, ki bodo vključene v mešano podjetje s Siemensom.

Drugi o nas

• Ljubljanski dnevnik je objavil informacijo, da se je v okviru Iskrinega izobraževalnega centra začel specializiran pouk za zunanjetrgovinske kadre. To je že 9. t. i. zunanjetrgovinska šola Iskre. Program obsega pet delov, hkrati s šolo pa bodo potekale tudi okrogle mize, posveti, računalniško simuliranje poslovnega odločanja, študijski primeri itd. V Iskri trdijo, da le tak način izobraževanja zagotavlja možnost premagovanja izzivov, ki jih ponuja Evropa 1992.

• Delavska enotnost je objavila obširen prispevek o Iskrini tovarni Antene na Vrhniki. Tovarna je bila podjetje že precej pred uvedbo zdajšnjega zakona o podjetjih. Bržda je prav v tem podatku treba iskati odgovor na vprašanje, kako lahko tako majhen kolektiv (vsega 180 delavcev) v sedanjih zapletenih in težkih časih tako trdno stoji na svojih nogah. To je potrdil tudi Ronko Gostiša, vodja komercialnega sektorja, ki je menil, da so minili časi, ko so se v Iskri Antene bali za svojo usodo. V kolektivu teče pester proces prestrukturiranja, ki zajema domala sleherno področje. Povedal je tudi, da v Sloveniji že več kot 5.000 gospodinjstev gleda satelitski program s pomočjo anten, ki so jih izdelali v Iskri Antene. Prav ta trenutek pa tečejo tudi pogovori o izgradnji večje mreže kableske televizije na Vrhniki, za kar so v tej tovarni pripravljene prispevati pomemben delež. Glede krepitve tržne vloge je Ronko Gostiša dejal, da so pred tremi leti izvozili za 200.000 dolarjev, lani pa so prvič presegli milijon dolarjev. Izvažajo na konvertibilni trg, na katerem iztržijo 25% svojega prihodka. Načrtujejo, da bodo posebej vsako leto še za četrtno povečali izvoz. V tovarni ocenjujejo, da so v kakovostnem pogledu s klasičnimi antenami enakovredni tuji konkurenci. Kot dokaz navajajo nemško firmo »Hirschman«, s katero pravkar sklepajo pogodbo o sodelovanju in za katero že pet let izdelajo po 50.000 anten.

• Banjalški Glas piše, da pomeni uvajanje laserske tehnologije velik korak v razvoju medicine. Med proizvajalci te opreme zavzema pomembno mesto Iskrin Center za elektrooptiko, ki je v področju laserske medicine vstopil v začetku 80. let z laserskim akupunturim stimulatorjem. Največji razvojni dosežek predstavlja mikrokirurški oftalmološki laser MOL 01, ki se uporablja za zdravljenje vseh vrst bolezni oči. Izvzorno zelo uspešna je tudi serija laserjev z oznako ND-YAG, ki jih Iskra prodaja na zahodnoevropskem tržišču in ki predstavljajo najvitalnejši del mikrokirurškega sistema. Sedaj uvajajo v proizvodnjo laser YAG M 05, ki je že peti izpopolnjeni model laserja za očesno mikrokirurģijo.

• Otvoritev tretje faze Iskrinega centra za elektrooptiko še vedno odmeva v sredstvih javnega obveščanja. Tako sarajevsko Oslobođenje med drugim piše, da so z zaokroženjem investicije dani vsi pogoji za nadaljnji razvoj teleinformatike in termovizije. Dosedanji poslovni rezultati (prek 20.000 dolarjev izvoza na zaposlenega) in že sklenjene pogodbe omogočajo podvojitev proizvodnje, oz. prodajo pameti, saj gre za vrhunske tehnologije, ki se v svetu še razvijajo — od laserske tehnologije do optičnih vlaken. Mariborski Večer poudarja, da novi proizvodni prostori omogočajo moderno industrijsko proizvodnjo 25 tisoč kilometrov optičnega vlakna letno, povečanje zmogljivosti in kakovosti in uvedbo serijske proizvodnje infrardečih optičnih sestavin po novih diamantnih tehnologijah Generalpolkovnik Svetislav Popovič, pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo pa je pohvalil uspešno sodelovanje med Iskro — Elektrooptiko iz JLA ter dodal, da zmogljivosti te delovne organizacije pomenijo vstopnico v 21. stoletje.

• Zagrebški Večernji list je objavil krajšo informacijo o podpisu pogodbe med Iskro in IFC v vrednosti 10 milijonov dolarjev.

• Ljubljansko Delo piše o sodelovanju slovenskega in tajskega gospodarstva, ki se je v zadnjih dveh letih izjemno razvilo, k čemur so veliko prispevali medsebojni obiski. Obseg blagovne menjave je s sedmih milijonov dolarjev leta 1986 lani narasel že na 40 milijonov dolarjev. Veliko zaslug za to ima uspešen nastop nekaterih slovenskih podjetij, zlasti Metalne, Smelga in Iskre.

• Delo je objavilo tudi informacijo, da sta na najbolj znani evropski razstavi industrijskega oblikovanja v Hannoveru v ZRN dva Iskrina izdelka — telefonski aparat ETA 900 in telefonska govornica Jatena dobila priznanje kot posebno uspešno oblikovana izdelka iz Jugoslavije. V konkurenci je bilo kar 1743 izdelkov. Oba nagrajena izdelka je oblikoval mgr. Davorin Savnik, tvorec danes že slovitega telefonskega aparata ETA 80, ki so ga, kot je znano, kopirali tudi v svetu. Savnik je doslej dobil blizu 260 nagrad za originalno industrijsko oblikovanje.

SKLEPI 4. seje delavskega sveta SOZD Iskra

28. sklep: 1. DS ugotavlja, da Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini ni sprejet.

2. DS ugotavlja, da je pogojni sklep št. 22 o odobritvi poročila za dejavnost standardizacije in Indok veljaven.

3. DS sprejme poročilo volilne komisije SOZD in na osnovi njihovega predloga potrdi mandat nadomestno izvoljenemu delegatu DS SOZD iz DO Iskra Servis ter dvema delegatoma DS SOZD in enemu delegatu Odbora za samoupravni nadzor iz DO Orodja.

4. DS ugotavlja, da je zaradi stečajnega postopka prenehal mandat dvema delegatoma DS SOZD in enemu delegatu Odbora za samoupravni nadzor iz DO Elektroakustika.

29. sklep: DS sprejme predlog Letnega programa SOZD Iskra za leto 1989 za ureditve celovitega in obveznosti iz srednjeročnega plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1986—1990 v besedilu z dne 28. 2. 1989 s tem, da se DO ERO posreduje program za osvajanje tujih trgov.

30. sklep: DS sprejme amandma k Letnemu programu SOZD Iskra za leto 1989, ki se nanaša na financiranje manjših projektov. Predloženo besedilo amandmana se doda na koncu poglavja Investicijska dejavnost na strani 17 s tem, da se v 15-dnevem usklajevalnem postopku pridobi pozitivno soglasje od delegacije DO ERO in Elementi.

31. sklep: DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra za leto 1988 in njegove zaključke. Rezultati poslovanja v letu 1988, ki smo jih dosegli na področju izvoza in kadrov, zahtevajo, da z vso odgovornostjo nadaljujemo z izvajanjem v Letnem programu 1989 sprejetih šest ključnih usmeritev. Zaostreni odnosi pri gospodarjenju s sredstvi pa zaradi svojih srednjeročnih negativnih trendov postavljajo pred Iskro v letu 1989 še posebno odgovorne naloge, ki naj prispevajo k zaustavitvi teh trendov.

32. sklep: DS sprejme pobudo za organiziranje SOZD Iskra in OZD v njeni sestavi in predlog aktivnosti za določitev predloga organiziranja v skladu z zakonom o podjetjih.

33. sklep: 1. DS sprejme pobudo za redno likvidacijo DO v ustanavljanju Iskra Mikroelektronike kot osnovo za sanacijo dolgotrajnih problemov te DO in preoblikovanje te dejavnosti v novo organizacijsko obliko v skladu z izhodišči iz predloženega gradiva.

33. sklep: 1. DS sprejme pobudo za redno likvidacijo DO v ustanavljanju Iskra Mikroelektronike kot osnovo za sanacijo dolgotrajnih problemov te DO in preoblikovanje te dejavnosti v novo organizacijsko obliko v skladu z izhodišči iz predloženega gradiva.

2. Pobudo za likvidacijo DO v ustanavljanju Iskra Mikroelektronike se posreduje ustanoviteljem, t. j. TOZD DO Iskra Elementi in SO Ljubljana Šiška, da v skladu z zakonskimi pooblastili pričnejo postopek za redno likvidacijo Iskre Mikroelektronike v ustanavljanju.

3. DS zadolži PO SOZD, da predlaga SO Ljubljana Šiška likvidacijskega upravitelja ter da zagotovi likvidacijskemu upravitelju ustrezno strokovno pomoč v izvajanju likvidacije.

4. V času redne likvidacije mora likvidacijski upravitelj skupaj s strokovnjaki Iskra Mikroelektronike, vodstvi DO uporabnikov, poslovnim odborom SOZD Iskra ter strokovnjaki Laboratorija za mikroelektroniko Fakultete za elektrotehniko:

— zagotoviti realizacijo že podpisanih pogodb,
— še nadalje iskati možnosti za rešitev vsebinskega dela obstoječe Mikroelektronike in sicer

a) možnost oblikovanja novega podjetja z neposrednimi interesenti v Iskri in zunaj Iskre,

b) ustanovitev »tehnološkega parka«,

c) zagotoviti obstoj in okrepitev načrtovalnih centrov v delovnih organizacijah uporabnikov in možnega skupnega načrtovalnega centra

5. DS zadolži DO ljubljanskega in kranjskega področja, da zagotovijo v primeru potrebe, v skladu s strokovnimi rešitvami iz tč. 4, možnosti prerazporejanja delavcev Iskre Mikroelektronike. Aktivnosti za pripravo in realizacijo prerazporeditev koordinira Odbor za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje.

6. DO namenijo nepovratno združena sredstva rezerv SOZD Iskra v višini 6 milijard din za realizacijo njihovih pogodbenih obveznosti Mikroelektronike v času likvidacijskega postopka.

7. V Iskrinih sistemskih hišah je potrebno še naprej vzpodbujati razvoj naprav in sistemov, ki bazirajo na vezjih po naročilu. DS s tem v zvezi zadolžuje DO, da usmerjajo investicije v razvojno in testno opremo za mikroelektroniko na ravni Iskre ter, da se vsa nadaljnja vlaganja v razvoj pripravijo in izvajajo skupno.

8. DS zadolži PO SOZD, da čimprej pripravi sporazum o obveznostih posameznih DO Iskre pri pokrivanju izgube, oz. obveznosti iz likvidacijskega postopka v skladu z odgovornostjo za njihov nastanek.

9. DS zadolži PO SOZD in likvidacijskega upravitelja, da DS tekoče informirata o izvajanju sklepov.

10. DS zadolži DO, da takoj združijo preostala dogovorjena sredstva iz plana za leto 1988.

11. DS zadolži DO Telematika, Kibernetika, Avtomatika, Elektrooptika, Elektrozeve, Avtoelektrika, Videomatika, Delta, Kondenzatorji in Elementi, da v skladu s sklepi poslovnih organov iz leta 1988 takoj združijo nepovratno 1 milijon USD v dinarski protivrednosti s tem, da se v 15-dnevem usklajevalnem postopku pridobi pozitivna soglasja DO Telematika, Elementi, Rotomatika, Kondenzatorji in ZORIN. (Pogoj velja tudi za sklep pod tč. 10.)

34. sklep: 1. DS odobri nevrtačljiva sredstva za naloge iz združenih sredstev za strateško razvojne programe iz leta 1988 kot jih je po normalni proceduri že odobril med letom Odbor za razvojni program in raziskovalno dejavnost v skupni višini 957.646.000 din s tem, da se v 15-dnevem usklajevalnem postopku pridobi pozitivno soglasje delegacije DO Delta, ERO, Avtomatika, Elementi, Videomatika in Rotomatika.

2. DS odobri nevrtačljiva sredstva za pokrivanje fiksnih in operativnih stroškov tehnološkega centra v Santa Clari za leto 1988 in za zaprtje tega centra v ZDA v višini 1.435.605.000 din s tem, da se v 15-dnevem usklajevalnem postopku pridobi pozitivno soglasje od delegacije DO ERO, Avtomatika, Elementi, Rotomatika, Videomatika in ZORIN.

35. sklep: DS zaradi neoportunisti nadaljnega delovanja ukine s 31. 12. 1988 poslovno enoto Iskra Electronics Inc. v Santa Clari.

36. sklep: DS določi osnovo za izračun prejemkov iz sklada skupne porabe, ki je poprečni čisti osebni dohodek na delavca v Sloveniji po podatkih Zavoda za statistiko SRS, ki ga objavljajo podpisniki Družbenega dogovora o dohodku v SRS štirikrat letno.

37. sklep: 1. DS podeli nagrade za uspešne diplomske in magistrske naloge v SOZD Iskra za leto 1988 naslednjim avtorjem:

— Cankar Slavko, mag. kem. tehnol., DO Videomatika za nalogo »Regeneracija izrabljenega amonijakloridnega jedkalo v proizvodnji tiskanih vezij«

— Ličen Dušan, mag. strojništva, DO Avtoelektrika za nalogo »Statična in dinamična analiza trdnosti ohišja avtomobilskega zaganjača«

— Škerlavaj Andrej, mag. fizikalnih znanosti, DO Elektrooptika za nalogo »Izboljšanje optičnih lastnosti reaktivno napršenih TiN slojev«

— Žlebir Silvo, mag. elektrotehnike, DO Kibernetika za nalogo »Integrirani Hallov senzor«

— Čuk Aleš, dipl. ing. strojništva, DO Videomatika za nalogo »Odzivne lastnosti košarice zvočnika«

— Klemenčič Aleksander, dipl. ing. arhitekture, DO ERO za nalogo »Oblikovanje vrtnika kot izhodiščen predlog celovite podobe podjetja«

— Lapanja Andrej, dipl. org. dela, DO Kibernetika za nalogo »Izpopolnjevanje strokovne izobrazbe IPO in delavcev s posebnimi pooblastili v DO Iskra Kibernetika«

— Noč Saša, dipl. ing. elektrotehnike, DO Kibernetika za nalogo »Trifazni sinusni referenčni vir«

— Žagar Andrej, dipl. ing. elektrotehnike, DO Kibernetika za nalogo »Analiza in sinteza multiprocesorske mreže«

— Gorjanc Anton, ing. elektrotehnike, DO Delta za nalogo »Priključitev inteligentne vtične enote na VSB vodilo« v višini 1.300.000 din.

2. DS sprejme spremembo 2. odstavka 37. člena Pravilnika o nagradah in priznanjih Iskre, ki glasi:

»Nagrada znaša en povprečni mesečni netto OD na zaposlenega v SOZD Iskra, dosežen v prvem trimesečju leta, v katerem se nagrada podeli.«

38. sklep: DS imenuje na osnovi 16. člena Akta o urejanju izdajateljskih razmerij med izdajatelji in glasilom Iskra za glavnega urednika glasila Iskra Miloša Pavlico namesto Pavleta Gantarja.

39. sklep: DO se obvezujejo, da lahko v okviru SOZD Iskra proizvaja digitalne javne telefonske centrale le DO Iskra SITEL kot izpolnitev zahteve iz člena 5.6. pogodbe o ustanovitvi skupnega podjetja med Iskro in Siemensom.

Predsednica DS SOZD Lea Kolar

*pomlad
idej*

Tudi letos so se Iskrini mladinci zbrali na tradicionalnem letnem srečanju v Poreču. In tudi to pot ni manjkalo novih idej, ustvarjalnih pobud, pametnih predlogov in usmeritev, s tem da je bila letos bolj kot kdajkoli prej trdno izražena zahteva za enakopravnejši in ustvarjalnejši dialog v podjetjih in v širšem družbenem okolju. Od petka, 7. aprila, ko so sklepali nova poznanstva in obujali stara, do nedelje, 9. aprila so v dvodnevnem obravnavanju aktualnih, zanimivih in mladinsko koristnih tem, čas dobro izkoristili. V soboto dopoldne so spremljali podajanja predsednika Poslovnega odbora SOZD Iskra Franca Šifkoviča, ki jih je seznanil z aktualnimi Iskrinimi problemi, za tem pa so prisluhnili predstavnikom RK ZSMS Janezu Kopaču in Zoranu Thalerju, ki sta govorila o položaju, načrtih in programih mladinske organizacije. V popoldanskem sobotnem delu je mlade skoraj do popolnosti navdušila predstavitev projekta Razvoja kadrov v Iskri, ki ga je zanimivo in strokovno predstavil vodja projekta Janez Mayer.

Nedeljsko dopoldne je bilo kot vsako leto posvečeno letni konferenci ZSM SOZD Iskra, kjer so pregledali poročilo o dosedanjem delu, potrdili novega sekretarja in sprejeli smernice za bodoče delo.

Vse dele Iskre izpostaviti pritiskom trga

V uvodu je Iskrinim mladincem spregovoril predsednik Poslovnega odbora SOZD Iskra **Franc Šifkovič**, ki je na kratko ocenil poslovanje Iskre v lanskem letu. Rezultatov sicer ne moremo kdo ve kako pohvaliti, bili pa so zadovoljivi, predvsem izvoz, kjer smo presegli magično številko 300 milijonov dolarjev (celoten izvoz: 309 milijonov dolarjev, od tega konvertibilni 261 milijonov dolarjev). Torej smo izvoz povečali za tri odstotke, za 13% smo zmanjšali zaloge, prav tako pa smo zmanjšali tudi zadolženost in število zaposlenih, kar so vsekako pozitivni dosežki lanskega leta. Pri slednjem je nekoliko zaskrbljujo-

ča t. i. negativna inženirska bilanca, toda kot je dejal Franc Šifkovič, se bo to področje v bodoče z novimi programi, prestrukturiranjem in selekcijo programov, nekako moralo urediti. Pri strateški nalogi gospodarjenja s sredstvi smo dosegli nekoliko boljše obračanje sredstev, realno smo zmanjšali zaloge, z doseženo akumulacijo pa se ne moremo pohvaliti. Nekoliko korakov smo naredili pri naložbah, kakovosti in uvajanju novih izdelkov ter selekciji programov, čeprav, po mnenju predsednika PO SOZD Iskra, tri tisoč Iskrinih delavcev v razvoju še vedno premalo daje od sebe in se premalo zaveda, da mora biti v Iskri

Iz razprave:

Na kakšnih temeljih bo potekalo združevanje kapitala v Iskri?

Franc Šifkovič: »Kar se lahko prodaja od storitev, naj se oblikuje kot podjetje. 'Budžetski' del pa naj bi se združeval na osnovi članarine. V obvezni rezervni sklad več ne bomo posojali, ampak se bo vanj vlagal kapital, kar pa pomeni začetek novih odnosov, oz. novih kapitalsko-lastniških povezav v Iskri.«

Iz razprave:

Kaj bo Iskro v novih tržnih razmerah povezovalo kot sistem?
Franc Šifkovič: »Do sedaj smo imeli v Iskri vse preveč lažne solidarnosti, prekrivanja, potuhe ... Še vedno smo preveč proizvodno kot pa tržno orientirani. Bistvena novost v bodoče pa bo: pritisk trga na vse dele Iskre.«

Iskro pa bodo v takšnih razmerah povezovala nekatere prednosti, ki jih ima kot sistem, kot so skupna zunanjetrgovinska mreža, skupne servisne organizacije, inštitucije (npr. kadrovska politika) in vse tiste službe, za katere je racionalneje, da se organizirajo na ravni sestavnega podjetja. Predvsem pa tiste institucije, ki nam dajejo moč, kot sta finančna in marketinška...«

»vse« podrejeno trgu.

V nadaljevanju se je Franc Šifkovič dotaknil dveh dolgoletnih »problemov«, ki sta izčrpala celotno Iskro in ju je treba letos dokončno razrešiti. Govoril je namreč o problematiki Telematike in Mikroelektronike. Pri prvi se je ustavil pri reorganizaciji, saj je Telematika postala združeno podjetje Telekom, uspešnemu koncu pa se bliža tudi podpis pogodbe s Siemensom. Pri Mikroelektroniki pa je problematika nekoliko bolj pereča, saj je ta delovna organizacija, ki je že dva-

(Nadaljuje se do 11. strani)

najst let v ustanavljanju, ves čas poslovala z motnjami. V današnjih razmerah pa postaja vse večji generator izgub (lansko leto je zaključila z 11 milijardami dinarjev izgube), ki pa jih Iskra sama ne more pokrivati, zunaj nje pa ni mogoče pridobiti sredstev, niti sredstev za tekoče pokrivanje. Zato je edina rešitev v uvedbi stečajnega postopka in v postavitvi močne ekipe, ki bo strokovno in ekonomsko »prečesala« Mikroelektroniko, razčistila

stvari in ugotovila, kakšni so interesi Iskrinih delovnih organizacij. Zato je Franc Šifkovič mlade seznanil tudi s sklepom centralnega delavskega sveta Iskrine sestavljene organizacije, ki je šišenski skupščini občine predlagal, da sproži postopek za redno likvidacijo Iskre Mikroelektronike. Ob

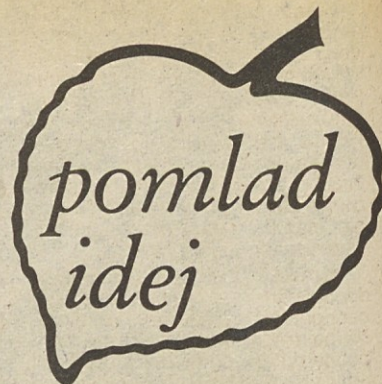
tem pa je opozoril, da z likvidacijo Mikroelektronike ne ukinjamo njene dejavnosti in programov, saj jih Iskra brez dvoma potrebuje za svoj razvoj.

Mladince je seznanil tudi s poslovno reorganizacijo Iskre. Izhodišče organizacijskih sprememb, ki jih zahteva zakon o podjetjih je, da se najprej iz obstoječih organizacij združenega dela organizirajo podjetja, šele potem pa oblike združevanja podjetij. Koncept poslovne organiziranosti Iskre je pripravljen in predvideva več podjetij znotraj Iskre, ki naj bi se oblikovala na osnovi obstoječih jeder, pri čemer je potrebno upoštevati tendenco čim manjšega števila podjetij. V sestavljeno podjetje pa se neposredno

Iz razprave:

Kakšen bo odnos Iskrinega sestavljenega podjetja do tistih podjetij, ki bodo poslovala z izgubo?

Franc Šifkovič: »Posloven! Prepričan sem, da bomo v bodoče potrebovali močan rezervni sklad na ravni sestavljenega podjetja, vsaj za preseganje začetnih težav. V glavnem pa bodo morala podjetja to samostojno in odgovorno reševati. Če pa se problemov ne bo dalo prebroditi, tu nastopi poslovna, oz. tržna logika... morda tudi stečaj!«

Iz razprave:

Kako bo potekalo financiranje strateških projektov?

Franc Šifkovič: »V preteklosti je to zašlo v slepo ulico, ker smo letno financirali po petdeset projektov. V bodoče bomo sredstva združevali za dva do tri strateške projekte, vse drugo pa naj poteka po principu interesnega združevanja.«

združujejo podjetja, ki se organizirajo kot samostojni pravni subjekti z vsemi poslovnimi funkcijami in združena podjetja, kolikor se podjetja združujejo v združena podjetja (primer Telecom). Glavne novosti v takšni organizaciji so predvsem v veliki samostoj-

nosti Iskrinih podjetij, v izključnem postavljanju na trg in povečanju odgovornosti Iskrinih sestavnih delov. Zato mora tudi interesno združevanje potekati le na podlagi ekonomskih interesov.

Iz demokratizacije v demokracijo

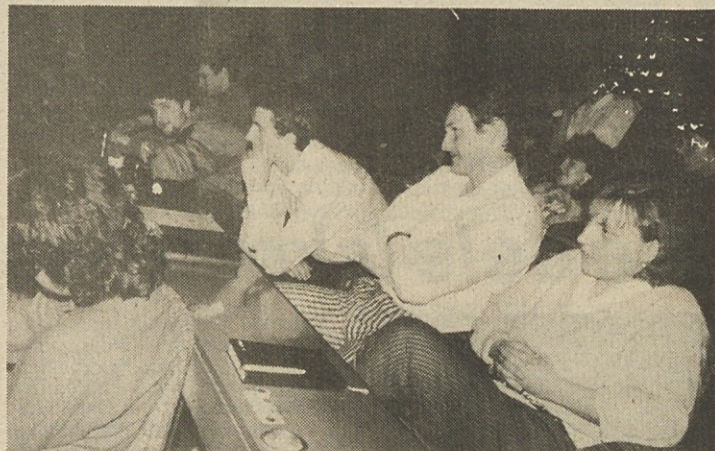

Kakšna mladinska organizacija danes in jutri? O tem sta v sobotnem dopoldanskem delu mladinskega zbora razmišljala predstavnik republiške konference ZSMS, predsednik sveta za družbeno ekonomske od-

nose **Janez Kopač** (na sliki desno) in predsednik sveta za mednarodne odnose **Zoran Thaler** (na sliki levo). Slednji je okvirno predstavil dokument Boj za oblast ali Za demokracijo. Osnovna ideja programa je, že

večkrat omenjena zahteva, da je potrebno obdobje demokratizacije končati in preiti v demokracijo, ki pomeni neposredne tajne volitve in svobodo političnega organiziranja. V tem pa mora odigrati vlogo tudi ZSMS, ki mora končno postati moderna politična organizacija, ki bo sposobna, v novih pravih političnih igrah, konkurirati ostalim organizacijam. Kajti ne gre več za

vprašanja pluralizma, svobode političnega organiziranja, pač pa se postavlja vprašanje: kaj bo z ZSMS. V tem kontekstu obstajajo različne opcije, toda kljub razlikam v mišljenjih so si enotni, da mora ZSMS iz klasične boljševiske organizacije prerasti v moderno organizacijo, ki dandanes postaja vse bolj čezgeneracijska organizacija. Glede na razmere v ožjem

Na letni konferenci so svoja poročila o preteklem enoletnem delu podali tudi nekateri predsedniki osnovnih organizacij v delovnih organizacijah.

Ocenili minulo delo

Informiranje

Mladi Iskraši smo na našem poreškem srečanju ocenili tudi delo v minulemu letu. Kar takoj na začetku smo izpostavili kot prvo pomanjkljivost, oz. nerešeno nalogo — informiranje. Še tako zavzeto delo mladinskih aktivistov izgublja svojo vrednost, če informacija o njihovem delu ne prodre v vsa okolja delovanja mladih znotraj in pa tudi zunaj Iskre, še posebej pa, če o njem niso obveščeni niti tisti, katerih problematiko rešuje.

Koordinacija

»Koordinacija« kot oblika povezovanja mladih na ravni SOZD se je izkazala kot ustrezna in uspešna, vendar pa, kot smo že navedli, prav zaradi pomanjkljivosti informiranja delo te institucije nemalokrat izgublja svojo vrednost in pomen. V zadnjem času se zapisi s »koordinacije« sicer pojavljajo v

glasilu Iskra, kar pozdravljamo in si želimo tovrstnega sodelovanja z glasilom še naprej, vendar pa se zavedamo, da glasilo kot medij, le ne more v celoti spremljati našega dela.

Načrtovane obiske članov »koordinacije« po delovnih in temeljnih organizacijah smo v večini uresničili. Menimo, da se je tovrstna oblika spoznavnja delovnih okolij mladih in njihovih problemov kar dobro vpejala. Na ta način vzpostavljamo kar najneposrednejše stike z mladimi in tako s posredovanjem izkušenj enih pomagamo reševati probleme drugih.

Tehnološki in ekonomski viški

To je bila lani, ne samo za nas, temveč za vse strukture v Iskri, ena najvažnejših nalog, s katerimi naj bi se spoprijeli. Moramo reči, da v razpravah o reševanju te problematike nismo kaj dosti sodelovali, saj so se tudi poslovodne strukture teh problemov lotevale precej zadržano. Veliko teh problemov ostaja še vedno odprtih in mnogi v Iskri pričakujejo, da bo prišlo na tem področju do sistemskih rešitev s strani zakonodajne, česar pa se mnogi bojijo, saj bodo rešitve verjetno zelo neugodne.

in širšem prostoru, pripravljajo tudi kongres ZSMS, ki naj bi bil v jeseni, kjer naj bi v okviru konsistentnega konkretnega političnega programa skušali obdelati različna, za današnji čas najpomembnejša področja: od videnja demokracije v Jugoslaviji, odnosa do JLA, vstopenje Slovenije in Jugoslavije v Evropo '92 do opredelitve odnosa do nacionalnih in drugih manjšin, stanovanjske politike, zaposlovanja, ekologije itd.

Razmišljanja Zorana Thalerja je dopolnil tudi Janez Kopač, ki se je sicer opredelil bolj na ekonomske probleme mladih, čeprav pa je pred tem poudaril, da bo potrebno tudi razčistiti odnos med ZSMS in ZSMJ, katerega trenutno nevdržnost najbolj nakazuje dogodki okrog organiziranja solidarnostne pomoči kosovskim družinam in razhajajoča mnenja o konceptu praznovanja dneva mladosti.

V teh napetih, zaostrenih razmerah ZSMS prihaja z novim **vseobsegajočim** programom in v okviru tega je izdelala tudi Ekonomske doktrine, kjer govorijo o opredelitvah do posameznih ekonomskih področij, kar pa kaže tudi na konkretnost samega programa (opredelitve glede stanovanjske, davčne, kmetijske politike itd.). Janez Kopač je ob koncu tudi dejal, da bo potrebno v razmerah različnih resničnosti, ki vladajo v naši državi, začeti razmišljati ne samo o nacionalni, pač pa tudi o ekonomski suverenosti naše republike.

V dokaj živahni razpravi so mladinci postavljali gostoma vprašanju okrog novih političnih zvez, bojkota slovenskih izdelkov, možnosti nacionalne pa tudi ekonomske suverenosti pa o spornem bedžu Mladine in o vpoklicu vojaških rezervistov, ki so na torkov poziv domnevno odšli na Kosovo. V zvezi s tem sta gosta prebrala tudi izjavo RK ZSMS, v kateri pozivajo pristojne institucije SR Slovenije, predvsem pa republiški sekretariat za ljudsko obrambo, da razjasnijo vprašanje, zakaj so morali rezervisti iz Slovenije na Kosovo. Gosta sta glede ZSMS še enkrat poudarila **moderen koncept razvoja** mladinske organizacije in v tem kontekstu omenila, da bo potrebno razmišljati tudi o »odmiranju« DPO v tovarnah, razen sindikata. Glede na trenutne razmere pa sta omenila, da se je potrebno na različne provokacije, ki prihajajo med Slovence, odzivati odločno in dostojanstveno; v zvezi z vprašanjem o Združenih republikah zahodne Jugoslavije pa je Kopač odgovoril, da je bolj smiselno govoriti o različnih poteh in sistemih znotraj Jugoslavije.

Brane Pavlin, predsednik (na sliki desno) in Miran Draksler (na sliki levo), sekretar OO ZSMS Iskra Kibernetike

»Na tem srečanju mladih smo veliko govorili o problemih informiranja v Iskri. Lahko se pohvaliva, da smo prvi nas v Kibernetiki, že storili prve korake pri obveščanju pa ne le mladincev, temveč vseh delavcev. Ustanovili smo Mladinski radio Iskra. Utrnila se nam je ideja, da bi bilo še najceneje in tudi najneposredneje informirati delavce kar prek tovarniškega obveščanja. Tiskana informacija postaja vse dražja, saj vsi vemo, kako drag je danes papir in tisk pa tudi čas od priprave informacije za tisk pa do izida je izredno dolg tako, da postanejo take informacije največkrat stare in ne več aktualne. Radio nam torej omogoča, da obveščamo delavce kar se da hitro. Zaenkrat pripravljamo in oddajamo kratke, tridesetminutne oddaje ob sredah ob pol dveh popoldan. Takrat se stroji v tovarnah že počasi umirjajo in glasba ter nato avizo Mladinskega radia Iskra opozori na našo oddajo.

Oddaje oblikujemo tako: največ časa, vendar ne več kot pet minut, namenimo osrednji temi. To so npr. teme o reorganizaciji Iskre Kibernetike, o organiziranosti mladinske organizacije itd., skratka v tej rubriki bomo obveščali delavce o vseh najaktualnejših dogodkih in akcijah. Preostali čas v oddaji pa zapolnimo z »novicami s tovarniškega dvorišča«, z »mladinskimi novicami«, z informacijami iz kulturnega življenja Iskrašev, športnimi novicami, kar nekaj časa pa namenimo obvestilom in objavam. Na koncu pa povemo tudi kakšno šalo.

Vse te govorne prispevke pa povežemo z glasbo.

Mladinski radio Iskra so delavci lepo sprejeli in pozdravljajo to uspešno akcijo naših mladincev. Zadovoljni pa so tudi poslovodniki in predstavniki samoupravnih organov, saj je informacija posredovana po radiu ažurnejša in kot smo že omenili, cenejša.

Seveda pa se je ob prvih oddajah izkazalo, da je naša oprema zelo skromna in, da je potrebno veliko improvizacije in iznajdljivosti, da oddaja zaživi. Morda bomo z našimi oddajami navdušili tudi tiste, ki imajo v rokah »mošnjiček« in bodo primaknili kakšen dinar za nakup nove opreme.«

Matjaž Kmecl — Klub inovatorjev Iskra:

»Sedanje možnosti pri zaposlovanju, izpopolnjevanju, in ustvarjanju mladih strokovnjakov v Iskri, vsaj za enkrat ni prav nič bolj ugodno, kakor je bilo v preteklosti. Mladi strokovnjaki, izšolani predvsem v elektrotehniških strokah — ta profil strokovnjakov v Iskri sorazmerno veliko zaposlujejo — so dobri in sposobni. Vendar, ko človek sliši, koga sprejmejo v delovno razmerje na razpisana mesta, mu je takoj jasno, da še marsikje ni ravno strokovnost in znanje tisto merilo, po katerem se zaposluje. Katera pa so tista merila, po katerih se zaposluje, pa verjetno ni treba posebej razlagati.

Druga težava, ki jo tudi dobro poznajo v Iskri pa je odliv strokovnjakov iz združenega dela. Kot razlog za ta pojav navajajo premajhno stimulacijo, oz. prenizke osebne dohodke, zaradi česar ni motiva za delo. Osebne dohodke so marsikje popravili, problemov pa niso odpravili. Torej ni materialna stimulacija razlog, da na tem področju ni pravih odnosov. Gre za to, da so stvari sistemsko pripeljane tako daleč, da ti mehanizmi več ne delujejo — seveda se temu ni mogla izogniti niti Iskra.

Menim, da bo potrebno dosti časa in volje, da se bodo razmere obrnile na bolje. Predvsem pa same spremembe v organiziranosti delovnih organizacij ne morejo diktirati sprememb družbenih in proizvodnih odnosov, temveč lahko ustvarijo — vendar zelo previdno in počasi — ker so ti odnosi zelo občutljivi, pogoje za spremembo teh odnosov. Odnosi pa se bodo spremenili sami od sebe, ko bodo ti pogoji že dovolj dolgo obstajali.«

Samoupravni sporazum o združevanju v SOZD Iskra

Kar dosti časa smo posvetili razpravam o osnutku tega sporazuma. Aktivno smo zbirali informacije iz različnih DO in TOZD o pripombah in predlogih k osnutku tega sporazuma. Toda priprave na Zakon o podjetjih, ki smo ga sprejeli z letošnjim letom, so proti koncu lanskega leta te aktivnosti na ravni vseh organov v Iskri skoraj zaustavile. Vsi smo namreč čakali na sprejetje novega zakona, da bi videli, kaj nam bo ta prinesel, oz. kako bo naš osnutek Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra v skladu z določbami novega zakona.

Študenti

Redni član koordinacije je tudi predstavnik Kluba študentov. Ena izmed ključnih nalog, ki smo jih sprejeli v minulem letu, je bila tudi ureditev študentske politike v Iskri. Moramo reči, da smo kar precej dela posvetili reševanju te problematike. Klub študentov je dobil nove prostore, toda glavni problem —

financiranje študentov, ostaja nerešen in ga bomo morali kot prioritarno nalogo reševati še v letošnjem letu.

Akcije na kulturnem in športnem področju

Prireditve s teh področij smo izpeljali bolj ali manj uspešno. Tradicionalna akcija Pohodni odred skoraj ni imela odziva. Zastavlja se vprašanje, ali akcijo, ki ne vzbuja nobenega interesa več, voditi še naprej zgolj zaradi tradicije.

Nekaj pripomb je bilo tudi na organizacijo in vsebino »Iger brez meja«, o katerih vsebini in obliki bi bilo najprej vredno razmisliti.

Delo mladih v SOZD Iskra v preteklem letu lahko ocenimo kot uspešno. Aktivno smo spremljali tudi vse dogodke, ki so lani burili širšo slovensko in tudi jugoslovansko javnost, ob njih sprejemali stališča in zaključke. Kljub relativno uspešnemu delu pa ugotavljamo, da je ostalo kar nekaj nerešenih problemov, ki jih bomo morali, v večini zaradi objektivnih zadržkov, reševati tudi v letošnjem letu.

Ne stopajmo nazaj v prihodnost in naprej v preteklost

Bojan Rakovec — predsednik OO ZSMS Telekom:

«Z novo organiziranostjo Iskre Telematike smo se tudi mladi povezali v osnovne organizacije v novonastalih podjetjih. Ob tem smo naleteli na težave pri povezovanju osnovnih organizacij na ravni DO. Zato smo sklenili, da bomo ustanovili koordinacijski svet, ki bo povezoval mlade v Telekomu. Ker pa se zavedamo, da je povezovanje in informiranje pogoj za uspešno delo, smo prišli na zamisel, da ustanovimo svoje glasilo, prek katerega bi lahko informirali mlade o aktualnih dogajanjih v naših delovnih okoljih. Tako je te dni izšla prva številka našega glasila MISS, ki prinaša prve sveže informacije. Kar takoj smo uvedli nekaj rubrik, za katere pa želimo, da bi se »prijele«. MISS — na prvi pogled morda nenavadno ime za glasilo. Naj vam kar takoj pojasnimo pomen imena. To je kratica sporočila, ki nas je vodilo k izdaji glasila: Mladi Iskraši Sporočamo Sodelavcem. To sporočilo pa dovolj jasno pove, da te informacije niso namenjene samo zaposlenim v Telecomu, temveč naj bi jih prebralo tudi kar največ ostalih Iskrašev.»

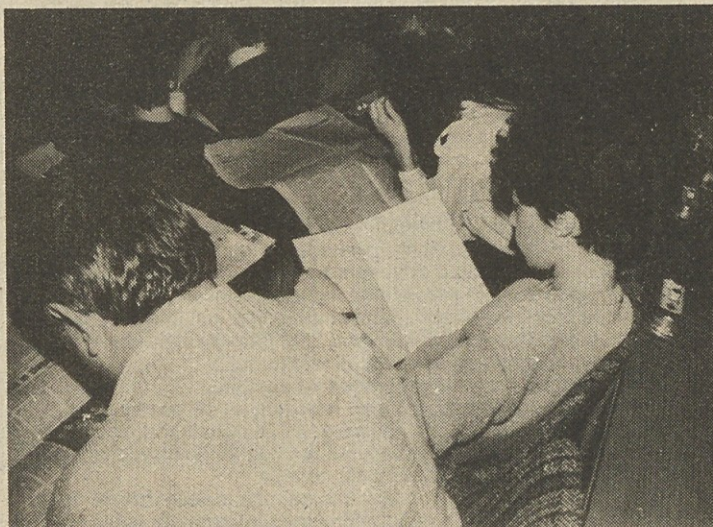
V popoldanskem delu je Iskrine mladince izredno navdušil vodja projekta IKAR **Janez Mayer**. Predava-

nje, kjer je govoril o spremljanju razvoja kadrov v Iskri, je bilo namreč strokovno in poučno, popestrili so ga različni praktični primeri pa tudi anekdote. Mladince, ki so mu z zanimanjem prisluhnili pa je vzpodbudilo, kot so povedali v razgovoru po predavanjih, k nadaljnjemu razmišljanju na to temo, kar pa je bil tudi sam namen podajanja predavatelja. Kajti projekt IKAR, ki je v tem trenutku le projektna naloga, glede na pomembnost pa bi moral postati strateški pomen, »nosi v sebi moč,« ki bi lahko Iskro premaknila naprej. Ker bomo o poteku in uresničevanju projekta kot integracijskega momenta usklajevanja življenjske in strokovne rasti posameznikov v našem glasilu v bodoče tudi bolj sistematično pisali, se bomo danes čisto na kratko omejili le na nekatere misli iz sobotnega predavanja Janeza Mayerja in se v tem kontekstu v glavnem omejili na ustvarjalnost.

Zato v uvodu le na kratko povzemimo nekaj misli iz utemeljitve projekta IKAR, kjer je zapisano, da razvoj izdelkov visoke integracije, zahteva

tudi nenehen razvoj vse bolj interdisciplinarnega in transdisciplinarnega znanja, ki pa ga je mogoče vzpostaviti le ob hkratnem upoštevanju individualnega osebnostnega razvoja in ravni razvitosti kulture ožjega in širšega delovnega okolja. Problemi neizkoriščenosti intelektualnih in ustvarjalnih potencialov strokovnih delavcev ter njihovega znanja, nedoseganje njihove tako imenovane kritične mase za strateške projekte, odliv visoko usposobljenih in ustvarjalnih strokovnjakov, razvojni presežki delavcev itd., s katerimi se v Iskri srečujemo, kažejo na razvojno asinhronost med strukturami delovnih zahtev, obstoječega strokovnega znanja in motivacijskih mehanizmov.

Janez Mayer je na kratko podal nekatere značilnosti razvoja znanja,

Na letni konferenci so mladinci izvolili tudi novega sekretarja mladinske organizacije mladega elektrotehnika **Janka Ješeta** iz Iskre Instrumenti Otoče.

Začrtali pot

Smernice nadaljnjega dela Iskrinih mladincev je s svojim programom predstavil predsednik Koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra Matjaž Vuga.

Delo mladinske organizacije vsako leto v grobem začrtamo že v dokumentih na zvezni ravni. Seveda nočemo teh načel postavljati na glavo, vendar mislimo, da bi nas pri načrtovanju našega dela vendarle morali voditi problemi, ki izhajajo konkretno iz naših okolij. Pri tem naj ne bi šlo zgolj za politično obravnavanje razmer, ki ta trenutek zadevajo mlade, temveč bi morali k vsakemu problemu pristopiti konkretno in k delu pritegniti sindikat ter druge organizacije in organe v podjetjih.

Aktivno vključevanje v delo sindikata

Preoblikovanje družbenih odnosov in najnovejše razmere v Jugoslaviji, predvsem pa v Sloveniji, odpirajo mnogo novih problemov, ki pa

se v veliki meri nanašajo prav na mlade. Neustrezni sistem izobraževanja, študentska politika, zaposlovanje, stanovanjska problematika in še mnogi drugi, so problemi, ki morajo v bodoče usmerjati delo naših osnovnih mladinskih organizacij. Mladi se moramo direktno vključiti v preoblikovanje sindikata, saj sindikat, tak kot je danes, ni kos nalogam, ki bi jih nemudoma moral pričeti reševati.

Nova »pravila igre«

Na nas je torej, da aktivno sodelujemo pri prenovi sindikata. Le sindikat bo tisti, ki bo v bodoče zastopal interese delavcev nasproti poslovniki naših novoustanovljenih podjetij, ki pa, kot vemo, dobiva vse večjo moč. Gre za vzpostavitev novih odnosov med delavci in poslovođenjem, konkretnije, za oblikovanje novih »pravil igre«. Zavedamo se namreč, da bo v bodoče le sindikat tisti, ki bo zastopal interese delavcev in, da bo vloga družbenopolitičnih organizacij v podjetjih in s tem seveda tudi vloga mladinske organizacije vse šibkejša. In še nečesa se zavedamo: zaposlovanje v Iskri bomo v bodoče skrajno omejevali. To pa pomeni, da bo mladih vse manj in zato vse manj tistih, ki bodo delovali v mladinskih organizacijah.

Sistem razvoja

V času velikih organizacijskih sprememb v Iskrinih delovnih organizacijah tudi mladi vidimo priložnost, da si izborimo mesto, kakršno

pomlad idej

strokovnega in osebnega in poudaril, da je razvoj kadrov najzahtevnejša kadrovska funkcija, osnovni nosilec kadrovskega razvoja pa je management. Toda potreba po novem znanju nastane, ko struktura obstoječega strokovnega znanja ne ustreza več strukturi dela, ki ga zahteva nova tehnologija. Učinkovit proces prestrukturiranja znanja za najzahtevnejše tehnologije zahteva visoko sinhronizacijo strukture delovnih zahtev in izobraževalnih procesov na vseh stopnjah. Kajti najdragocenejše znanje je tisto, ki je nastalo ali se je oplemenitilo znotraj poslovnega sistema.

Še vedno se premalo zavedamo, je dejal Janez Mayer, da znanje ni samo fenomen moderne dobe, ampak postaja temeljni produkcijski dejavnik in vsem jasno je, da bodo preživela le tista podjetja, ki bodo temeljila na ustvarjalnosti svojih delavcev. Torej ustvarjalno podjetje zahteva nenehno ustvarjalnost delavcev, kar pomeni, da mora biti pozorno na vsako individualno ustvarjalno iniciativo. Zato je tudi temeljna naloga managementa, da vzpostavlja tekmovalno ustvarjalno klimo v podjetju. Ustvarjalno delo se bo v polni meri namreč lahko uveljavilo šele tedaj, ko ne bo več stvar katerekoli oblike mobilizacije — prisile, marveč rezultat osvobajanja ustvarjalnih sil, kajti najosnovnejši pogoj ustvarjalnosti je svoboda. Slednja pa je najmočnejša vez, ki nadarjene ljudi priklepa na podjetje. V delovnem okolju se manifestira skozi pravico do strokovnega odločanja, tveganja in zmote. Resnica pa je, da so izjemno ustvarjalni ljudje v življenju nenehno izpostavljeni neusmiljeni borbi za uveljavitev lastnih idej in stvaritev, ki so največkrat šele sprožilec napornega in dolgotrajnega dela, ki ga običajno spremlja še bolj ali manj močan odpor okolja.

Ob koncu je Janez Mayer mladincem, med katerimi je videl tudi bodoče poslovodne delavce, »položil na dušo«, da se ustvarjalnih ljudi ne smejo bati, in da je potrebno biti nenehno dovzeten za ustvarjalnost. Kajti vodja je osrednji operativni generator kadrovskega razvoja. Ker svoje sodelavce in njihovo delo najbolje pozna, bi moral biti že zaradi lastne uspešnosti, predvsem z vidika učinkovitosti vodenja, v največji meri zainteresiran, da se vsestransko, seveda pa predvsem strokovno razvijajo. Prestrukturiranje za nove tehnologije zahteva tudi nenehno strogo selekcijo vodilnega kadra. Vodilni ljudje, ki v zadnjih treh do petih letih niso na svojem strokovnem področju vpeljali nobene inovacije, niso skrbeli za strokovni razvoj svojih sodelavcev in tudi za svoj osebni strokovni razvoj, niso ničesar storili, ne ustrezajo za to delo. V naših razmerah je vodenje žal še vedno v prvi vrsti funkcija, povezana predvsem s položajem na hierarhični lestvici, ne pa najzahtevnejše strokovno delo. Prestrukturiranje znanja mora torej v prvi vrsti zajeziti prav vodilne kadre. Po pomembnosti je danes na prvem mestu prav upravljalško (poslovodno) znanje.

Irena-Pija Bevk — referentka za kulturo v Iskri Kibernetiki in voditeljica gledališke skupine Teater mladih:

»Da bi prebudili kulturno mrtvilo smo mladi Iskre Kibernetike pred kratkim ustanovili igralsko skupino Teater mladih. Bili smo kar malo razočarani, ker ta naša akcija v začetku ni naletela na prav prijazen odziv. Vendar smo vztrajali in za dan žena nam je uspelo uprizoriti enodejansko Vrtnice in zelenjava.

Sedaj pa se že pripravljamo in študiramo vloge tridejanke, ki jo nameravamo postaviti na oder jeseni.

Redno se oglašamo tudi v Mladinskem radiu Iskra. Radi bi izvedeli, kako naši sodelavci sprejemajo in ocenjujejo našo dejavnost. V ta namen smo namestili vpadljive rdeče skrinjice, v katere naj bi »deževala« mnenja in ocene o našem delu. Odziva še ni bilo prav veliko. Upamo, da to ne pomeni, da naše kulturne dejavnosti ne sprejemajo.

Mi imamo še dosti volje in nameravamo delati naprej, imeli pa bi je še več, če bi nam priskočili vodilni na pomoč tudi s kakšnim »cekinom.«

Poročala:
Vesna Zunič
in Drago Pečenik

nam gre, ne le kot družbenopolitični organizaciji, temveč tudi kot pomemben subjekt pri poslovanju podjetij. Tu gre predvsem za aktivnejšo vlogo mladih pri oblikovanju sistemskih dokumentov ter za vključevanje v razprave o pomembnih poslovnih odločitvah. Aktivno in uspešno vključevanje mladih v vse te življenjske aktivnosti podjetij pa vidimo v vsestranskem sistemu razvoja mladih, ki bi omogočal, da bi pomembne odločitve argumentirano sprejemali res pravi ljudje.

Odpiranje navzven

Mladi v Iskri vse bolj spoznavamo, da vseh problemov znotraj Iskre ne moremo reševati sami in, da bi bilo prav, da z določenimi problemi pridemo tudi pred organe Republiške konference ZSMS, saj nekatere težave presega Iskrine okvire. Menimo tudi, da se premalo vključujemo v programe dela Republiške konference, saj marsikateri od teh programov obravnava problematiko, ki tare tudi nas in bi lahko z aktivnim vključevanjem v delo teh organov lažje rešili marsikateri lastni problem.

Študentska politika

Ena večjih težav, ki tare mlade v Iskri, je štipendiranje. Stalne težave pri zbiranju sredstev za uspešno vodenje študentske politike bomo morali čimprej razrešiti. Uspešno razrešitev teh težav pa vidimo le v sistemskem zbiranju denarja. V Iskri se vse bolj zavedamo, kako pomembno je vzgajati kadre, ki jih bomo potrebovali, vendar brez uspeš-

ne razrešitve problema štipendiranja teh kadrov prav gotovo ne bomo mogli pridobiti.

Informiranje

Vse bolj se zavedamo tudi pomembnosti informiranja. Ne moremo si predstavljati uspešnega povezovanja in reševanja nalog, ne da bi bili o njih dobro obveščeni. To pa je naloga sodobnega informacijskega sistema, ki pa ga, žal, v Iskri še nismo vpeljali. Vlogo informatorja je uspešno odigralo osrednje Iskrino glasilo, vendar to še zdaleč ni dovolj. Na tem področju bomo pač morali čimprej postaviti temelje, saj kot smo omenili, je informiranje v Iskri ena šibkejših točk.

Koordinacija

V preteklosti se je izkazala kot dokaj uspešna povezava mladih na ravni SOZD, »koordinacija« kot smo jo poimenovali. Menimo, da bi se v taki obliki v bodoče morali vsaj tako redno sestajati kot doslej in to vse bolj v različnih delovnih okoljih, torej tam, kjer bodo problemi, ki jih bomo obravnavali, prisotni.

To je torej nekaj glavnih izhodišč za delo mladih, ki smo jih oblikovali na poreškem srečanju. Ta bodo vodilo za naše nadaljnje delo, seveda poleg vseh, že starih in občasnih nalog, ki so v pristojnosti Iskrinih mladincev. Najbolj pa si seveda želimo, da bi v prvi vrsti rešili probleme, ki se nam nereseni vlečejo iz bolj ali manj objektivnih razlogov iz minulega leta. Nikakor pa teh problemov ne bi smeli prepustiti naključju, ali pa jih z odlaganjem vleči še v naslednje leto.

Razpis letovanja v kampu Mir na Dugem otoku

Tudi letos bomo organizirali letovanje v kampu »MIR« na Dugem otoku. Kamp leži ob morju v gostem borovem gozdičku. Dostop je možen samo po morju. Organiziran bo prevoz z ladjo iz Sukošana. Cestne povezave z ostalimi kraji na otoku ni.

Kamp MIR ima na voljo 150 ležišč v šotorih kampa in možnost taborjenja še za 150 gostov v lastnih šotorih. Gostu se nudi predvsem mir, sproščenost, obilo možnosti za plavanje in podvodne športe, vesljanje, izlete po Kornatskih otokih pa tudi za zagrizene planince se najde dovolj zanimivih točk. V neposredni bližini kampa je slano jezero, ki je zaradi zelo tople vode zanimivo za kopanje od zgodnje pomladi do pozne jeseni.

Turistična taksa in taksa za vstop v nacionalni park

Taksi se plačata v kampu in nista vključeni v ceno penziona

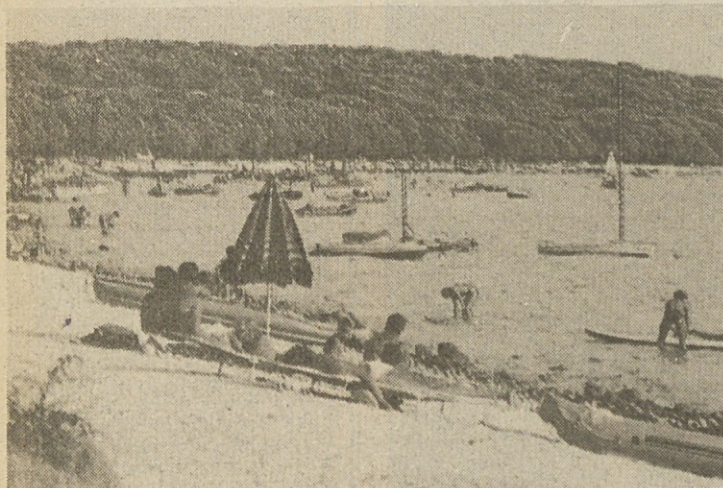
Termini izmen za letovanje v šotorih kampa

IZMENA	I. SKUPINA	II. SKUPINA	III. SKUPINA
I.	19. 6. — 29. 6.	20. 6. — 30. 6.	21. 6. — 1. 7.
II.	29. 6. — 9. 7.	30. 6. — 10. 7.	1. 7. — 11. 7.
III.	9. 7. — 19. 7.	10. 7. — 20. 7.	11. 7. — 21. 7.
IV.	19. 7. — 29. 7.	20. 7. — 30. 7.	21. 7. — 31. 7.
V.	29. 7. — 8. 8.	30. 7. — 9. 8.	31. 7. — 10. 8.
VI.	8. 8. — 18. 8.	9. 8. — 19. 8.	10. 8. — 20. 8.
VII.	18. 8. — 28. 8.	19. 8. — 29. 8.	20. 8. — 30. 8.
VII.	28. 8. — 7. 9.	29. 8. — 8. 9.	30. 8. — 9. 9.

Cene 10-dnevnega letovanja za zaposlene v kranjskih DO Iskra in za zunanje goste Iskre

NAČIN LETOVANJA	ZUNANJI GOSTJE ISKRE		ZAPOSLENI V KRANJSKI DO ISKRA	
	Otroci	Odrasli	Otroci	Odrasli
V šotorih kampa	778.000	1.112.000	550.000	780.000
V lastnem šotoru	622.000	888.000	440.000	630.000

Stroške letovanja bo možno plačati v več obrokih.

tudi na osnovi telefonske potrditve prostih mest. S tem, da morajo v 7 dneh poslati prijavnico v Referat za rekreacijo in vplačati akontacijo na ŽR: 51500-601-10446, Iskra KIBERNETIKA, TOZD Delavska restavracija, Savska loka 1.

Način odjave

V primeru višje sile ali če dopustnik najde zamenjavo, mu vrnemo celotno vplačilo. V nasprotnem primeru zaračunamo manipulativne stroške.

Termini izmen za letovanje z lastnim šotorom

IZMENA	DATUM IZMENE
I.	5. 07. — 15. 07.
II.	15. 07. — 25. 07.
III.	25. 07. — 04. 08.
IV.	04. 08. — 14. 08.

Avtobusni prevoz

Organiziran bo avtobusni prevoz na relaciji Kranj—Sukošan—Kranj. Cena prevoza za zaposlene v kranjskih DO Iskra je 110.000 din, za ostale pa 150.000 din.

Organizator lahko odpove prevoz, če ni prijavljenih vsaj 35 potnikov.

Prevoz z ladjo iz Sukošana v kamp in nazaj

Cena za odrasle je 40.000 din, za otroke stare do 10 let 20.000 din, otroci do 2 leta starosti pa ne plačajo prevoza.

Način prijave

Prijavite se v Referatu za rekreacijo Iskra KIBERNETIKA, Savska loka 4, tel.: (064) 22-221, int.: 29-52, vsak dan od 8. do 13.

Ob prijavi vplačate 200.000 din akontacije na osebo.

Razliko do polne cene vplačate najpozneje 30 dni pred odhodom na dopust.

Zunanji gostje se lahko prijavijo

Prijavnica za letovanje na Dugem otoku

od do št. šotora

IME IN PRIIMEK	LETO ROJSTVA	ZAPOSILITEV
1. _____		
2. _____		
3. _____		
4. _____		
5. _____		
6. _____		

Prevoz: lasten, avtobus (ustrezno obkroži)

Naslov doma: tel.

Datum prijave: podpis:

OD ANDSKIH LEDENIKOV DO AMAZONKE

FRANCI VOGRIN

12

29. 6. Iz reke, ki se leno vali skozi Iquitos, so se še dvigale jutranje meglice, ko smo že bili na poti do džungelskega kampa. S hitrim motornim čolnom smo potovali dve uri po Amazonki. V bližini Iquitos se gosto naseljena obrežja reke postajajo vse bolj zaraščena, le redke lesene kočice na kolih se skrivajo med vedno bolj bujnim zelenjem. Srečujemo veliko čolnov, večjih — rečnih avtobusov, ki prevažajo potnike in tovar ter manjših — iz debila izdolbenih kanujev, s katerimi se prevažajo domačini po opravkih — na polja, ribarjenje ter otroci v šolo. Dobrih 70 kilometrov od Iquitos smo se izkrcali na obalo, smo na področju, kjer je džungla še več ali manj nedotaknjena. Dobre pol ure gremo peš po džungli do skupine koč, kjer bomo kampirali naslednje tri dni. Prvič v džungli — pogledi švigajo sem ter tja v pričakovanju nečesa nepričakovanega, v stilu Tarzana, eksotike. Dobro uhojena steza se vedno bolj skriva med zelenjem, drevesa, čudnih oblik so vse bolj gosta, z vej visijo liane, ob poti raste ananas. Prek potoka je položeno deblo, naš vodič Hernan brez problemov pride čez spolzke ovire, mi lovimo ravnotežje za njim. Ob poti rastre ogromno drevo, človek se lahko skriva med koreninami. Steza je ponekod pod vodo in blatna prst se lepi na podplate, vlaga je povsod. Sredi džungle naenkrat opazimo banane, vodič nam razloži, da je to polje, kjer rastejo bananovci in juka, gomoljasta rastlina, ki je najvažnejša za prehrano domačinov. Polje naredijo tako, da izkrcijo področje v džungli, rastlinje požgejo, nasadijo kulture ter osem mesecev okopavajo in obirajo plodove. Naslednje leto izkrcijo novo polje, staro pa džungla v nekaj letih spet preraste. Prst je namreč zelo revna in daje pridelek le eno leto. Vodič nam razlaga, da to, čemur mi pravimo banana — izgleda kot banana, okus ima kot banana — ni banana, temveč platano. Imajo tudi banane, več kot deset vrst — poizkusili smo jabolčne in ananasove banane. Okus imajo zelo podoben jabolkom, oz. ananasu. Kmalu pridemo do večje čistine, kjer stoji koliba, na dva metra visokih kolih. Na dvignjenih tleh vidimo kottiček, iz ognjišča se še kadi. Koliba je zelo enostavna, štiri stene iz palic, prepletanih s palmovimi listi, streha prav takšna. Veranda je odprta, le nad kuhinjo je streha. Stanovalci so verjetno v džungli, na polju. Prečkamo malo večji potok in zagledamo večjo skupino kolib. Domačini pokrivajo nekoliko večjo, okroglo kolibo. To bo nova jedilnica, nam razloži Dimitri, ki skrbi za ta džungelski kamp. Za naše trebuhe bo skrbel Pilar, zgovorna domačinka, ki obvlada nekaj angleških besed. Razkažejo nam kamp. Dve večji kolibi s »sobami«, ki jih ločijo nizke pregrade, s posteljami, pokritimi z mrežami proti komarjem. Kuhinja je v posebni zgradbi, jedilnica in veranda sta odprti, samo streha, kot povsod, iz listja posebne palme, ki vzdrži pet let. Tudi stranišča so in kopalnica, za tuš se voda segreva v sodih nad streho. Kamp leži ob pritoku Amazonke, voda je rumenorjava od dežja. Spoznamo tudi domače živali:

Pončo — nagajiva mlada opica, ki je takoj posvojila Vilija.

Tukan — črno — modro — rumeni plič z dolgim in širokim kljunom, ki je znal žonglirati s škatlo vžgalic in pil pivo. Hortensia — zelena papiga, ki se je rada »cartala« ter njen prijatelj Fernando — velik ara papagaj, ljubosumen in s trdim kljunom.

Prvo kosilo v džungli je sestavljeno iz ribe (paiche — velika amazonska riba), palmite (mešanica med solato in širokimi rezanci — posebna vrsta palme) ter riža in banane. Pončo je pri Viliju, tukaj izkoristi priliko — ukrade kos kruha, Fernando pa na ograji dvori Hortensii.

Po kosilu obvezna siesta — opoldanski počitek na verandi v ležalnih mrežah. Pončo skače s strehe na Vilija ter divja sem ter tja. Naenkrat skoči na mene in mi ukrade cigareto ter si jo potisne v gobček. Potegne, kihne, zgrabi za žerjavico, zacvili, nato pa izvleče filter in vrže vse skupaj stran. Tukan teka za njim in šklepeta s kljunom, nekajkrat ga vščipne v rep. Jaz božam Hortensijo, ki kar škripa od užitka, Fernando pa nori od ljubosumnosti, ščipa njo in skače v mene. Ko ga zgrabim še za rep, zakriči in me hoče kljuniti. Kljun ima kar velik in vedno, ko me zagleda, se nahrši. Nasmejimo se do solz.

Po počitku gremo v džunglo. Hernan hodi pred nami, v eni roki z mačeto, v drugi pa s palico. Razkazuje nam džunglo, rastline, drevesa in razlage, za kaj se uporabljajo. Džungla res daje vse — hrano, obleko, gradbeni material, nakit in glazbila. Drevesa so visoka, na njih visijo liane, ob njih se vzpenjajo ovijalke, med vejami rastejo razne rastline in lišaji. Na tleh pa bujno podrastje. Prav tako je v džungli zelo živahno, prebivalci žvižgajo, kričijo, hreščijo in izpuščajo najrazličnejše zvoke, najbolj domače zvenijo žabe. Hernan nam pokaže različne živali, žaba v obliki lista, kuščarje v obliki veje, razne ogromne gosenice, pijavke in metulji ter ostali stvori. Naenkrat nas ustavi, pokaže naj bomo tiho ter pridemo bliže. Vidimo približno meter dolgo kačo, ki leži ob stezi. Mahne po nje z mačeto, jo zgreši, kača pa proti nam. Skočimo narazen, zadene jo s palico — to je izredno strupen hergon, smrt nastopi v dobri uri, če ni pri roki seruma. Prepričamo se, da je res mrtva, nato pa jo napičimo na palico — za trofejo. Čez nekaj časa najdemo veliko želvo, redkost na tem področju. Tehta okrog sedem kilogramov. Tudi njo vzamemo seboj. Hernan nam pripoveduje, da zbira denar, ker bi se rad osamosvojil. Ima že izbran zelo lep prostor v džungli za kamp, le še postaviti mora kolibe in opremiti z najnujnejšim. Prihodnjič pridemo k njemu, obljubimo.

Področje Selve, kot pravijo domačini perujskemu delu amazonske džungle, se tudi turistično odpira. Plemena, več kot trideset jih je, ki živijo na tem področju, se prav tako prilagajajo temu. Za enodnevnne turiste organizirajo ogled njihovih vasi in ženske slečejo bluze, ko zaslišijo, da se približujejo motorni čolni. Turisti pa navdušeno fotografirajo in kupujejo spominke — loke, pihalnike in nakit iz džungelskih plodov. Najštevilnejša plemena so Yaguas, Cocamas in Orejones. V severnem delu živijo plemena Jivaros, Aguarunas, ki so bili včasih lovci na glave ter so jih pripravili v miniaturo (tsantsas). V oddaljenih predelih pa še vedno žive plemena, ki imajo zelo malo stika s civilizacijo.

Vrnemo se v kamp in se fotografiramo s trofejami. Domačini so kar med delom ulovili nestrupeno kačo, ki je kar živo uvrstimo med trofeje. Večja je od hergona in kar močno se ovije okrog roke, komaj jo odmotam. Kaj šele anakonda, ki doseže v teh vodah dolžino štiri metre! Sedaj vemo, zakaj so vse hiše dvignjene od tal. Kakšen nepričakovan obisk bi lahko bil tudi nevaren.

Za večerjo so med drugim tudi ocvrte banane. Ko se zmrachi začnem doživljati verjetno najbolj neprijetno stran življenja v džungli — komarje. Lepo se iztegneš v mreži, pik v roko, pik v nogo in nacionalni sport v teh krajih je pobijanje komarjev. Ves čas si zaposlen. Pančo se plazi po Viliju in ga žgečka, Vili pa tega ne prenaša in ob tem vpije in se reži. Pončo pa ne odneha, dokler se ves utrujen ne ovije okrog Vilijeve roke in zaspi. Pred nami je nočni pohod v džunglo in komaj snamemo Pančo, ki cvili in praska. Z baterijskimi svetilkami gremo v

džunglo. Glasovi so še bolj izraziti, džungla tudi ponoči živi. V travi zagledamo svetlečo žuželko, ki generira močno svetlobo. Dve svetlobni piki nad očesi, vsako posebej lahko ugasne ali prižge ter oranžen reflektor na trebuhu, ki ga prižge, ko poleti. Kresnice bi ugasnile od sramote in zavisti.

Hernan se ustavi in začne bezati v luknjo v tleh. Nekaj močno potegne za šibo. Poiskusimo še mi in taranteli je heca dovolj in pride iz luknje. Za moško dian velik strupen pajek tokrat nima mir-

ne noči. Hernan mu z mačeto zapre luknjo, tarantela pa hodi okrog luknje in gleda, kdo ga vzemirja. Vidi pa le bleske flešev naših fotoaparátov. Ves čas pa seveda pridno opletamo po komarjih. Človek ne more verjeti, da jih je toliko. V kamp se vrnemo razvneti, takšna nočna pustolovščina v džungli ni vsak dan. Komarji so tako tečni, da se kar hitro spravimo v inkubatorje — pod mreže proti komarjem. Uspe mi, da pridem pod mrežo sam, brez komarjev, ki bi ponoči brenčali okrog ušes.

Iskra Invest servis

Trg revolucije 3
61000 Ljubljana

Razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta delovne organizacije

javno dražbo

ki bo dne 22. 4. 1989 ob 12.00 uri v AUTOKAMPU »STELLA MARIS« pri UMAGU za osnovno sredstvo:

**1. POČITNIŠKA PRIKOLICA ADRIJA letnik 79 (3+1)
450 q
IZKLICNA CENA: 500.000 din**

Ogled prikolic na dan licitacije od 9. do 10. ure na prodajnem mestu. V ceni ni vračunan prometni davek in ga kupec plača skupaj s kupnino. Pred pričetkom licitacije morajo zaintereseni plačati 20% varščino, ki se upošteva pri plačilu kupnine. Nakup bo potekal po sistemu videno-kupljeno, kasnejše reklamacije ne bomo upoštevali. Neizkoriščeno varščino bomo vrnili po končani licitaciji.

Kupec mora skleniti pogodbo in plačati vse obveznosti ter prevzeti kupljeno sredstvo v sedmih dneh po končani dražbi. Dodatne informacije lahko dobite pri tov. Milanu Osredkarju 061 213-213 int. 33-38.

Mali oglas

Ugodno prodam OTROŠKO KOLO za 7 do 10 let in ŠOTOR (uvožen) za 4 osebe. Tel. (061) 213-213, int. 2361 ali zvečer (064) 45-176.

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka

Milana Šajatoviča

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem iz DE MKD, posebej pa vzdrževanja za nesebično pomoč, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoči vsi njegovi

Kmalu v krogu evropskih proizvajalcev elementov in sklopov

Neusmiljena konkurenca na tujih (zahodnih) trgih je tudi kolektiv Industrijske elektronike iz Kostanjevice na Krki »prepričala« o nujnosti posodobitve tehnologije in avtomatizacije proizvodnje. Osrednji proizvodni program — žične upore so že leta 1985 pričeli izdelovati po novem, doma razvitem tehnološkem postopku, dokončna prilagoditev zahtevam tujih kupcev pa predstavlja prehod na avtomatizirano proizvodno linijo, s katero bodo v letošnjem letu, v primerjavi z letom 1985, obseg proizvodnje podeseterili. V soodvisnosti z rastjo proizvodnje pa dvigajo raven kvalitete in postopno osvajajo najzahtevnejše evropske standarde. Trdno osnovo za bodočnost pa bodo gradili tudi s pomočjo osvajanja SMD — izdelave elektronskih vezij v tehnologiji površinske montaže in v višjih oblik sodelovanja z znano firmo Minolta.

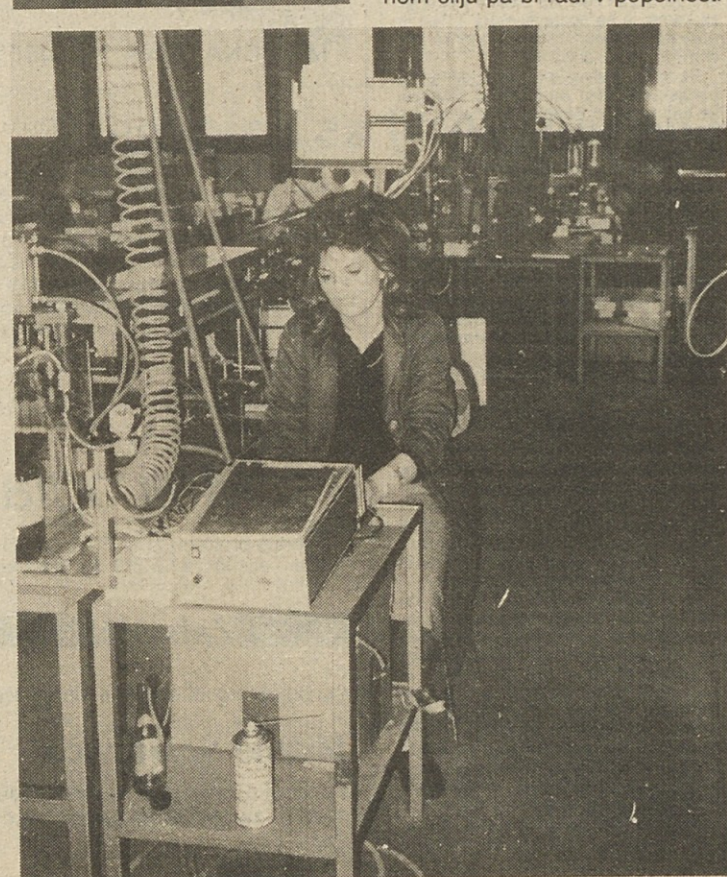
Avtomatizacija proizvodnje žičnega upora

Odlika nove tehnologije v proizvodnji žičnih uporov na osnovi steklenih vklaken je predvsem v možnosti povsem avtomatizirane izdelave, s čimer se bistveno zmanjšajo stroški in možnost napak, oz. vpliva t. i. človeškega faktorja. V ta namen so v tujini nabavili (leasing) dva stroja in sicer napravo za rezanje nosilnega traku, za natikanje in stiskanje kapic ter stroj za varjenje priključnih žic na že kontaktirane upore, ostali del opreme je plod dela domačih strokovnjakov.

Bistvena prednost novega načina izdelave žičnih uporov je tudi uporaba domačih materialov, kar je seveda odločilno prispevalo k rentabilnosti in akumulativnosti novega programa. Omeniti velja, da je v glavnem ves razvojni del projekta potekal v domači hiši, vendar ob upoštevanju znanstvenih dosežkov Inštituta Boris Kidrič in IEVT.

Osvajanje standardov — boj za svetovno kvaliteto

Upravičenost avtomatizacije se mora potrjevati z doseganjem usrezne ravni kvalitete, zato so za-

Žični upori

Rado Štemberger, vodja razvoja in tehnologije in Anton Bizjak, vodja službe kontrole in kvalitete.

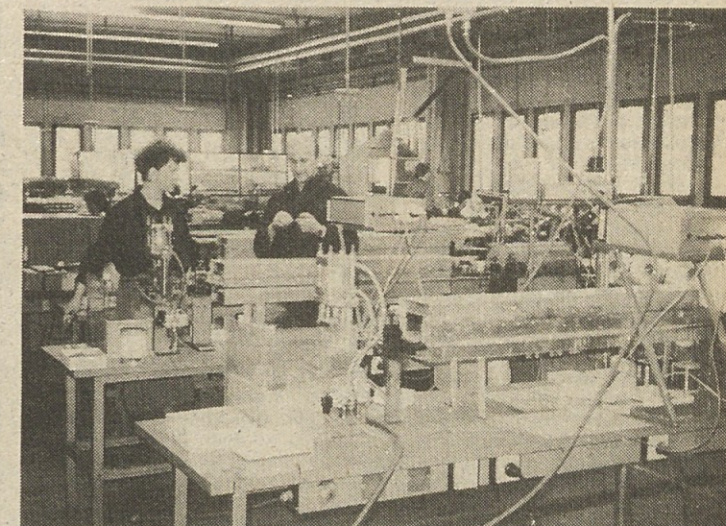
čeli s prevzemanjem IEC standardov za žične upore, prav tako pa uvajajo sistem za zagotavljanje kakovosti, s tem da so že izdelali Poslovnik II, ki se navezuje na Poslovnik I., kar pomeni, da proizvajajo novo generacijo žičnih uporov v skladu s mednarodnimi standardi. Izvedli so tudi vsa potrebna kvalifikacijska preizkušanja, ki so pokazala, da izdelki ustrezajo postavljenim zahtevam. Uvajanje novih načinov dela v proizvodnji pomeni, da so vnaprej predpisali postopke dela in postopke kontroliranja, v končnem cilju pa bi radi v popolnosti

dosegli popolno spremljanje in nadzor v vseh proizvodnih fazah. Po zahtevah tujih kupcev že izvajajo kontrolo vsake posamezne pošiljke, ki ji priložijo potrdilo o ustreznosti in teste preizkušanja LOT by LoT, kupec prejme potrdilo izhodne kontrole in kontrolorja pošiljka, da je pošiljka v redu. Že letos jeseni pa pričakujejo v tovarni mednarodne kontrolorje, saj so se prijavili za odobritev statusa proizvajalca po BSI (Britanski standardi). Tako naj bi kmalu vstopili v razred evropsko priznanih proizvajalcev elementov.

Vse te ukrepe so narekovala predvsem srečanja s konkurenco na zahodnih trgih Nemčije, Anglije, Italije, Finske... kamor izvozijo kar 85% proizvedene količine žičnih uporov in po predvidevanjih bodo letos zanje iztržili milijon dolarjev. V Jugoslaviji so edini proizvajalec tega izdelka, vendar ga le manjši del prodajo doma, saj obstoječa tehnološka raven v naši industriji še ne dosega večje porabe.

SMD — tehnologija bodočnosti

V Kostanjevici se pripravljajo na uvedbo s tehnologijo površinske montaže, ki v svetu postaja že prevladujoč način izdelave vezij, saj gre za zanesljivejšo, bolj mobilne sklope precej manjših dimenzij od tistih, izdelanih v klasični izvedbi. Projekt pripravljajo v svojem razvojnem oddelku ob pomoči strokovnjakov s Fakultete za elektrotehniko. Del potrebne opreme so že nabavili tako, da že izdelujejo prve poskusne serije, v glavnem po posebnih željah kupcev, po večini polagajo na pertinax substrat. Ocenjujejo, da bo poraba tovrstnih vezij strmo naraščala, saj se cena komponent za SMD že približuje ceni klasičnim.

K višjim oblikam sodelovanja z Minolta

Osnovna dejavnost proizvodnje standardnega programa elektronike — sklopov, podsklopov,

delov sistemov na področju telekomunikacij, računalništva, avtomatizacij merilno regulacijske tehnike, kibernetike, avtoelektrike in izdelkov široke porabe nameravajo razvijati in izdelovati še naprej. Veliko pozornost pa nameravajo posvetiti nadaljnje-

mu sodelovanju z znano firmo Minolta, za katero trenutno sestavljajo kopirne in telefax naprave.

Trenutno potekajo razgovori glede višjih oblik sodelovanja kar naj bi predstavljalo novo priložnost, oz. izziv, da se vključuje v

svetovne tokove na področju profesionalne elektronike. Sodelovanje bi želeli izkoristiti za širitev svojega razvojnega znanja in dela in tako postopno prišli do višjih oblik sestave elementov v skladu s sodobnimi tehnologijami.

I. S.

JAVKE BREZ HAJKE

11

MEŽICA 62392

Yu - 32 Andrej, p.p. NA SEDLU, Mežica, Onkraj Meže 14

Yu - 33 Ladnik, Mežica, Plat 11
● Šahmanov bunker s spomenikom padlim

Yu - 34 Dom društva upokojencev Mežica
● Spominska plošča na Narodnem domu
● Spomenik pred Narodnim domom
● Spomenik narodnemu heroju Francu Pasterku-Lenartu
● Spomenik padlim partizanom na Štengah
● Partizansko grobišče na starem pokopališču

Yu - 35 Enci, Mežica, Podkraj 38

ČRNA NA KOROŠKEM 62393

Yu - 36 Delavski dom Žerjav, Črna
● Spominska plošča padlim na Domu
● Spominska plošča talcem v Topilnici
● Spomenik na Močivju v Jazbini
● Spominsko obeležje padlemu borcu v Jazbini

Yu - 37 Krajevni odbor Zveze borcev NOV, Črna
● Spomenik žrtvam na trgu
● Seznam žrtev pred Kulturnim domom
● Kostnica na pokopališču
● Partizanska bolnica Pepca v Bistri
● Zavod za delovno usposabljanje mladine Črna
● Spomenik narodnemu heroju Antonu Okrogarju-Nestlu
● Petričeva domačija, p.p. PRI MIŠKAH

Yu - 38 Maligi, p.p. DOMA, Črna, Javorje 12

Yu - 39 Počev, p.p. PRI ŠMORNU, Črna, Javorje 13

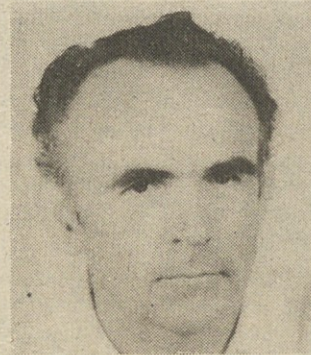
Milanu Šajatoviču v slovo

Pretreseni smo obnemeli ob bolečem sporočilu, da te ni več med nami. Odšel si nenadno, takorekoč z delovnega mesta, zato je naša pretresenost še večja in krutost usode še nerazumljivejša.

Dragi Milan! Od vsega začetka, odkar smo te poznali in do zadnjega četrtka si bil enak: vester, priden, požrtvovalen, nesebičen, zelo prijeten in plemenit; predvsem pa pošten in zaupanja vreden sodelavec.

Vseh 35 let si odslužil v Iskri, zadnjih 10 let pa si z nami delil lepe in tudi manj lepe trenutke pri opravljanju vsakodnevnih nalog. Vseskozi v tvoji delovni dobi v Iskri si bil izredno vester in zanesljiv delavec ter tudi politično predan naši samoupravni opredelitvi, zato si že pred leti dobil državno odlikovanje »red dela s srebrnim vencem«, kar je tudi odraz tvojih delovnih in osebnih kvalitete in tvojega prispevka za našo skupno stvar.

Vseskozi si se veselil rasti in napredka tovarne ter obsojal nedelo, neodgovornost in malomarnost. Skratka, izredno si bil zavzet za vse, kar se je ustvarjalo za koristi delovnega človeka in družbe. In še bi lahko govorili o

tvojih dobrih lastnostih in tvoji izjemni osebnosti ter našemu spoštovanju. Težko bi našli prave besede, s katerimi bi se ti ob zadnjem slovesu zahvalili. V spominu nam ostajajo neminljive podobe vsakodnevnih srečanj s teboj v tovarni ali drugod, kjer po navadi nisi dosti govoril, vendar, kar si rekel je bilo kleno, pomembno, pošteno. Tudi zato smo te spoštovali.

Resnično smo te imeli radi in v spominu nam boš vedno ostal — naš Milan!

Sodelavci DE MKD — Vzdrževanje Iskre Telematike

Planinska sekcija kranjskih DO Iskra

PLANINSKI OBVEŠČEVALEC

Križna jama — Križna gora — Cerkniško jezero

Planinska sekcija DO ISKRA Kranj bo organizirala v nedeljo 23. aprila 1989 zanimiv izlet z ogledom Križne jame, vzponom na Križno goro in ogledom presihajočega Cerkniškega jezera.

Prevoz bo organiziran s posebnim avtobusom, ki bo imel odhod ob 7. uri izpred hotela Creina. Peljali se bomo skozi Ljubljano po avtocesti do Unca ter skozi Cerknico na Bloško polico. Po ogledu prvega dela Križne jame, ki bo trajal predvidoma 2 uri (vstopnina), se bomo povzpeli na 857 m visoko Križno goro. Tukaj je bilo v začetku našega štetja ilirsko gradišče, sedaj pa slovi kot izredno razgledišče in po slikoviti baročni romarski cerkvi, ki pa je žal zaprta. Po krajšem oddihu se bomo spustili do vzhodnega brega Cerkniškega jezera, kjer nas bo čakal avtobus in nas popeljal okrog jezera. Med vožnjo si bomo ogledali več kraških pojavov tega presihajočega jezera. V Kranj se bomo vrnili predvidoma do 19. ure.

Hodili bomo po gozdu in kraških košenicah, zato bomo rabili le lahke planinske čevlje, izletniško obleko in zaščito pred eventualnim dežjem. Za obisk jame priporočamo, da ima vsak svojo električno svetilko. Hrano in pijačo vzemite s seboj, da ne boste razočarani nad lokalnimi gostilnami. Za varno hojo bosta poskrbela vodnika Tomaž Planina in Peter Globočnik.

Cena prevoza bo 15.000 din.

Samo prijave z vplačilom sprejema V. Pajk iz DO ERO, tel. 2822 do srede 19. aprila 1989 do 12. ure.

Vabljeni!

Yu - 40 Permanšek, p.p. PRI SRNJAKU, Črna, Ludranski vrh 6

Yu - 41 Prevolnik, p.p. PRI PETELINU, Črna, Ludranski vrh 10

Yu - 42 Jedlovc, p.p. PRI TREH JABKAH, Črna, Ludranski vrh 15

Yu - 43 Končnik, p.p. NA HRIBU, Črna, Ludranski vrh 23

Yu - 44 Stane, Črna, Ludranski vrh 26

- Spomenik partijski konferenci
- Partizanska tiskarna
- Spomenik Podbrežnikovim

Yu - 45 Osojnik, Črna, Bistra 11

- Špisova bajta

Yu - 46 Plaznik, Črna, Bistra 6

Yu - 47 Prevržen, p.p. PRI BRKOTU, Črna, Bistra 15

Yu - 48 Ratih, p.p. PRI PAVELNU, Črna, Bistra 1

- Spomenik belopeški partizanski konferenci na Ježevem

Yu - 49 Haderlap, p.p. HRIBERNIK, Črna, Koprivna 51

Yu - 50 Hed, p.p. PRI GOLAŽU, Črna, Koprivna 52

- Fik, p.p. PRI ŠTRUKLJIH

Yu - 51 Puc, p.p. PRI JAGRU, Črna, Koprivna 2

Yu - 52 Zdovc, Črna, Koprivna 33

- Spominska plošča

Yu - 53 Ledrovec, p.p. NA VRNUHU ali PRI KATRČI, Črna, Koprivna 25

Yu - 54 Končnik, Črna, Topla 11

- Burjak, Topla 3
- Florin, Topla 4
- Kordež, Topla 8
- Fajmut, Topla 9

JAVKE BREZ HAJKE

12